

T.C.
ZİRVE ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
SINIF ÖĞRETMENLİĞİ ANABİLİM DALI

İLKOKUL BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR DERSİ PROGRAMININ SINIF
ÖĞRETMENLERİ VE BEDEN EĞİTİMİ ÖĞRETMENLERİ TARAFINDAN
DEĞERLENDİRİLMESİ (ŞAHİNBEY/GAZİANTEP ÖRNEĞİ)

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Mutlu KILIÇ

MAYIS, 2014

GAZİANTEP

T.C.
ZİRVE ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
SINIF ÖĞRETMENLİĞİ ANABİLİM DALI

İLKOKUL BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR DERSİ PROGRAMININ SINIF
ÖĞRETMENLERİ VE BEDEN EĞİTİMİ ÖĞRETMENLERİ TARAFINDAN
DEĞERLENDİRİLMESİ (ŞAHİNBEY/GAZİANTEP ÖRNEĞİ)

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Mutlu KILIÇ

Tez Danışmanı: Doç. Dr. Hidayet TOK

MAYIS, 2014

GAZİANTEP

T.C.
ZİRVE ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ MÜDÜRLÜĞÜNE
GAZİANTEP

Sınıf Öğretmenliği Ana Bilim Dalı Programı öğrencisi Mutlu KILIÇ tarafından hazırlanan İlkokul Beden Eğitimi ve Spor Dersi Programının Sınıf Öğretmenleri ve Beden Eğitimi Öğretmenleri Tarafından Değerlendirilmesi (Şahinbey/Gaziantep Örneği) başlıklı tez, 22/05/2014 tarihinde yapılan savunma sonucunda aşağıda isimleri bulunan jüri üyelerince kabul edilmiştir.

<u>Unvanı, Adı ve Soyadı</u>	<u>Kurumu</u>	<u>İmzası</u>
Doç. Dr. Hidayet TOK	Zirve Üniversitesi	.....
Doç. Dr. Mehmet KARAKUŞ	Zirve Üniversitesi	.....
Yrd. Doç. Dr. Özcan PALAVAN	Zirve Üniversitesi	.....

Jüri üyeleri tarafından kabul edilen bu Yüksek Lisans Tezi, Enstitü Yönetim Kurulunun ..... sayılı kararıyla .... / ... / .... tarihinde onaylanmıştır.

Doç. Dr. Abdullah DEMİR
Enstitü Müdürü

TEŐEKKÜR

Tez yazma süreci boyunca, yardım ve desteğini esirgemeyen ve bana rehberlik yapan değerli danışmanım Doç. Dr. Hidayet TOK'a, yardımlarını ve desteklerini esirgemeyen değerli hocalarım Prof. Dr. Fatih TÖREMEN ve Doç. Dr. Mehmet KARAKUŞ'a teőekkürlerimi sunarım.

Tez üzerinde düşünce ve önerilerini benimle paylaşan, beni motive eden, ihtiyaç duyduğumda teknik destekte bulunan Öğr. Gör. Halil Emre Deniő, Arő. Gör. Bülent Döő ve Arő. Gör. Ali Kemal Cilavdaroğlu'na teőekkür ederim.

Yüksek lisans çalışmalarım devam ederken desteğini hiçbir zaman esirgemeyen, bana sabır ve anlayıő gösteren eőime minnettarım.

ÖZET

İLKOKUL BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR DERSİ PROGRAMININ SINIF ÖĞRETMENLERİ VE BEDEN EĞİTİMİ ÖĞRETMENLERİ TARAFINDAN DEĞERLENDİRİLMESİ (ŞAHİNBEY/GAZİANTEP ÖRNEĞİ)

KILIÇ, Mutlu

Yüksek Lisans Tezi, Sınıf Öğretmenliği Anabilim Dalı

Tez Danışmanı: Doç. Dr. Hidayet TOK

Mayıs 2014, 85 Sayfa

GAZİANTEP

Bu çalışmanın amacı, Gaziantep ili, Şahinbey ilçesi, resmi ilköğretim okullarında görev yapan sınıf öğretmeni ve beden eğitimi öğretmenlerinin ilkokullarda yeni uygulanmaya başlanan beden eğitimi dersi öğretim programı hakkındaki görüşleri aracılığıyla programı değerlendirmektir. Araştırma örneklemini Gaziantep ili Şahinbey merkez ilçesinden rastgele seçilen 27 ilkokul okulunda görev yapan 251 sınıf öğretmeni ve beden eğitimi öğretmeni oluşturmaktadır. Araştırmada veri toplama aracı olarak, Beden Eğitimi Dersi Öğretim Programının değerlendirilmesine ilişkin “Öğretmen Anket Formu” kullanılmıştır. Araştırma kapsamında toplanan veriler SPSS 17.0 istatistik paket programı kullanılarak analiz edilmiştir. Araştırmada ulaşılan bulgulara göre, beden eğitimi öğretmenleri beden eğitimi programı hakkında olumsuz görüşe sahiptirler. Beden eğitimi öğretmenlerinin görüşleri cinsiyete, yaşa ve kıdeme göre değişmemekte, bransa göre değişmektedir. Sınıf öğretmenleri Beden eğitimi öğretmenlerine göre program hakkında daha olumlu görüşe sahiptirler.

Anahtar Kelimeler: Beden eğitimi programı, beden eğitimi öğretmeni, sınıf öğretmeni

ABSTRACT

AN ASSESSMENT OF PHYSICAL EDUCATION CURRICULUM OF PRIMARY SCHOOLS BY PRIMARY SCHOOL TEACHERS AND PHYSICAL EDUCATION TEACHERS (ŞAHİNBEY/GAZİANTEP SAMPLE)

KILIÇ, Mutlu

Master Thesis, Sınıf Öğretmenliği Anabilim Dalı

Supervisor: Assoc. Prof. Hidayet TOK

May 2014, 85 pages

GAZİANTEP

The aim of this study was to investigate the views of primary school teachers and physical education teachers to evaluate the primary school physical education curriculum which was implemented recently in elementary schools. The sample consists of 251 primary and physical education teachers from 27 schools located in Gaziantep city center. The data was gathered via the “Teacher Survey Document” that evaluates the curriculum. Data was analyzed with statistical program SPSS 17.0. The study showed that both primary and physical education teachers mostly have negative views about the primary school physical education curriculum. The views of teachers did not change according to the gender, age and seniority but to the field study of the teacher. The study also showed that primary school teachers views are more positive than physical education teachers about the curriculum.

Key words: Physical education curriculum, Physical education teacher, Primary school teacher

İÇİNDEKİLER

ÖZET	i
ABSTRACT.....	ii
İÇİNDEKİLER.....	iii
TABLolar DİZİNİ.....	v
KISALTMALAR.....	vi
SİMGELER.....	vi
GİRİŞ	1
1.1. Giriş	1
1.2. Araştırmanın Amacı	3
1.3. Araştırmanın Önemi.....	4
1.4. Problem Cümlesi.....	4
1.5. Alt Problemler	4
1.6. Tanımlar	5
1.7. Sayıtlar.....	6
1.8. Sınırlılıklar	6
KURAMSAL TEMEL VE İLGİLİ ARAŞTIRMALAR.....	7
2.1. Eğitim ve Öğrenme.....	7
2.2. Türk Milli Eğitiminin Amaçları.....	10
2.3. Beden Eğitiminin Genel Amaçları	11
2.4. Beden Eğitiminin Özel Amaçları.....	13
2.5. Beden Eğitimi Kavramı.....	14
2.6. Beden Eğitimi ve Spor	15
2.7. Beden Eğitimi Dersinin Tarihsel Gelişimi.....	17
2.7.1. Cumhuriyet Öncesi Dönemde Beden Eğitimi	17
2.7.2. Cumhuriyet Döneminde Beden Eğitimi	19
2.8. Beden Eğitiminin Öğrencilerin Gelişimine Etkisi	21
2.9. İlköğretim Kavramı	23
2.10. İlköğretim I. Kademedeki Uygulanan Beden Eğitimi Dersi Öğretim Programı	24
2.10.1. Programın Vizyonu.....	24
2.10.2. Programın Yapısı.....	25
2.10.3. Programın Öğeleri.....	25
2.10.4. Beden Eğitimi Programının Temel Öğeleri.....	27
2.11. Yapılandırmacı Yaklaşım	32
2.12. Program Değerlendirme	34
2.13. İlgili Araştırmalar	37

YÖNTEM.....	41
3.1. Araştırma Modeli	41
3.2. Evren ve Örneklem	41
3.3. Veri Toplama Araçları	42
3.4. Araştırmanın Uygulanması	43
3.5. Verilerin Analizi.....	43
BULGULAR VE YORUM.....	44
4.1. Araştırmaya Katılanların Beden Eğitimi Programına İlişkin Görüşleri	46
4.1.1. Birinci alt probleme ilişkin bulgular.....	46
4.1.2. İkinci alt probleme ilişkin bulgular.....	48
4.1.3. Üçüncü alt probleme ilişkin bulgular.....	50
4.1.4. Dördüncü alt probleme ilişkin bulgular.....	54
4.1.5. Beşinci alt probleme ilişkin bulgular.....	59
4.1.6. Altıncı alt probleme ilişkin bulgular.....	60
4.1.7. Yedinci alt probleme ilişkin bulgular.....	61
4.1.8. Sekizinci alt probleme ilişkin bulgular.....	63
4.1.9. Dokuzuncu alt probleme ilişkin bulgular.....	64
SONUÇ, TARTIŞMA VE ÖNERİLER	66
KAYNAKÇA.....	72
ÖZGEÇMİŞ	79
EKLER.....	80
Ek 1: Öğretmen Anket Formu	80
Ek 2: Gaziantep Valiliğinin İzin Yazısı	82
Ek 3: Anketin Uygulandığı Okullar	85

TABLULAR DİZİNİ

Tablo 2.1. Beden eğitimi dersi öğrenme alanları	30
Tablo 2.2. Sınıflara göre kazanım dağılımları	31
Tablo 4.1. Branşa göre katılımcı dağılımı	44
Tablo 4.2. Kıdeme göre katılımcı dağılımı	44
Tablo 4.3. Kurum türüne göre katılımcı dağılımı	44
Tablo 4.4. Cinsiyete göre katılımcı dağılımı	45
Tablo 4.5. Yaşa göre katılımcı dağılımı	45
Tablo 4.6. Birinci alt problem bulguları	45
Tablo 4.7. İkinci alt problem bulguları	47
Tablo 4.8. Üçüncü alt problem bulguları	50
Tablo 4.9. Dördüncü alt problem bulguları	53
Tablo 4.10. Cinsiyete göre t-testi sonuçları	58
Tablo 4.11. Kıdem değişkeni için one-way ANOVA sonuçları	59
Tablo 4.12. Branş değişkenine göre t-testi sonuçları	61
Tablo 4.13. Kurum tipi değişkeni için one-way ANOVA sonuçları	62
Tablo 4.14. Yaşa değişkeni için one-way ANOVA sonuçları	63

KISALTMALAR

MEB: Milli Eğitim Bakanlığı

SPSS : Statistical Package for the Social Sciences

TTKB: Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı

SİMGELER

f: Frekans

%: Yüzde

$\bar{X}$: Ortalama

BİRİNCİ BÖLÜM

GİRİŞ

Bu kısımda araştırmanın teorik arka planı, amacı, önemi, problem durumu, alt problemler, tanımlar, sayıtlar ve sınırlılıkları açıklanmaktadır.

1.1. Giriş

Günümüz dünyasında gerek bireyler gerek toplumlar arası ilişkilerin olumlu yönde artırılmasında küçük yaşlarda başlayan beden eğitimi ve spor faaliyetlerinin büyük önem taşıdığı görülmüştür. Gelişmiş ülke toplumlarının eğitim anlayışı içinde bireylerin zihinsel olduğu kadar bedensel ve ruhsal yönlerinin de eğitilmesi gerektiği bir gerçek olarak kabul edilmektedir. Bunun gerçekleştirilmesinde en etkili yollardan biri beden eğitimi ve spor etkinlikleridir.

Çağdaş eğitim anlayışı; bireyi fiziksel, zihinsel, duygusal ve toplumsal boyutları ile bir bütünlük içerisinde ele almaktadır. Bu bağlamda eğitimden beklenen ise, bireylerin gizil güçlerini ve yeteneklerini ortaya çıkararak en üst düzeyde geliştirmesine yardım etmesidir. Böylece fiziksel, zihinsel ve duygusal boyutları ile bedensel, ruhsal açıdan mutlu, verimli, üretken bireyleri topluma kazandırılabilmesi mümkün olabilmektedir. Hızlı teknolojik gelişmeler, beden eğitimi ve sporun insan yaşamındaki önemini giderek artırmaktadır (Erdoğdu & Öçalan, 2010). Diğer taraftan, eğitimin amaçlarını oluşturan hususların çoğunluğunun kazandırılabilceği önemli bir disiplin durumundadır. Çünkü beden eğitimi ve spor; bireylerin fiziksel, duygusal ve toplumsal gelişmelerini sağlayan bir alandır (Yenal, Çamlıyer & Saracaloğlu, 1999).

Öğretim programı (müfredat), bir ülkedeki eğitim sisteminde yer alan bütün dersler kapsamında, çeşitli kazanımların gerçekleştirilmesi için bir anlamda “yol haritası,

kılavuz” niteliğinde olan ve derslerin yaklaşım, içerik, amaç, uygulama ve ölçme-değerlendirme yönlerini ayrıntılarıyla ortaya koyan, eğitim sisteminin ekseni ya da odak noktasıdır (Kavak, 2005; Yavuz, 2005).

Eğitim sisteminin odak noktası sayılan öğretim programlarının, özellikle bireylerin bedensel, zihinsel-bilişsel ve psiko-sosyal gelişmelerinin bir bütün olarak desteklendiği ve onların yaşam boyu öğrenmeleri için gerekli olan temel öğrenme araçları ile bireysel ve toplumsal yaşamları için gerekli olan ortak temel bilgi, beceri, alışkanlık, tutum ve değerleri kazandıkları temel eğitim basamağı olan ilköğretim için önemi çok daha büyüktür. Bir anlamda, bütün eğitim sisteminin yönünü ve niteliğini belirleyen ilköğretim programları oldukça önemlidir. Çünkü, alışkanlıkların kazanıldığı ve pekiştirildiği dönem olarak kabul edilen ilköğretim dönemini eğitim açısından şekillendiren, öğretmen öğrenci rollerini ve ilişkisini belirleyen, eğitimin temellendiği yapıyı çizen, eğitimin bütün unsurları için temel unsur öğretim programıdır (Erdoğan & Öcalan, 2010).

Ülkemizde, Milli Eğitim Bakanlığı (MEB) ile Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı (TTKB)’nin 12.07.2004 tarih ve 114, 115, 116, 117 ve 118 sayılı kararları ile ilköğretim okullarının 1-5. sınıfları için 2005–2006 öğretim yılından itibaren yeni “İlköğretim Programı” uygulanmaya başlanmıştır. MEB, devam ettirmekte olduğu program geliştirme çalışmalarını sonuçlandırmış ve 2006 yılında yeni beden eğitimi öğretim programları uygulamaya konulmuştur.

Yeni ilköğretim beden eğitimi programının temel amacı; bireyin fiziksel, devinişsel, bilişsel, duygusal ve toplumsal gelişimine katkıda bulunmak, yaşam boyu fiziksel etkinliklere katılmasını sağlamaktır. Bu amacın gerçekleştirilebilmesi için öğrencilerin yaparak-yaşayarak ve aşamalı şekilde düzenlenmiş öğrenme etkinliklerine katılmaları ve etkinlik sürecinin sonunda ne kadar gelişme sağladıklarının farkında olmaları gerekir. Bunun için kazanımlar yazılırken ve etkinlik örnekleri düzenlenirken yapılandırıcı

yaklaşım temel alınmış, öğrenme ortamlarının çeşitlendirilmesi ve öğrencinin doğrudan sürecin içinde olmasına dikkat edilmiştir (Erdoğdu & Öçalın, 2010).

Demirhan, Saçlı, Cengiz ve Çiçek (2007), Türkiye’de beden eğitiminde yapılan araştırmalarla ilgili çalışmalarını dört başlıkta incelemiştir. Buna göre, 13 araştırmada beden eğitimi dersleri ve derse katılan öğrenci görüşleri ele alınmıştır; bu çalışmalarda algı, tutum, toplumsal cinsiyet, etkin katılım, beklenti, toplumsallaşma, başarı, değerlendirme ve amaç bakımından incelenmiştir. 6 araştırmada öğretmen yetiştirme programları ele alınarak izlenen programlar karşılaştırılmış ve değerlendirilmiştir. 16 araştırma öğretmen adayları ile ilgili yapılmıştır; tutum, okul uygulamaları, giriş nitelikleri, süre, algı, yöntem, değer, başarı açısından incelenmiştir. 9 araştırma ise öğretmen eğitimi-nitelikleri ile ilgili yapılmıştır; bu çalışmalarda nitelik, algı, tutum, soru yöneltme, öğretim yöntemleri, çalışma ortamları, zaman ve sınıf yönetimi, süreç ve öğretmen profili incelenmiştir.

İlgili literatürdeki mevcut çalışmalar göz önüne alındığında beden eğitimi program değerlendirmesini konu alan çalışmaların artırılması gerektiği görülmektedir. Bu çalışmada ilköğretim beden eğitimi öğretim programı incelenecektir.

1.2. Araştırmanın Amacı

MEB, okullarda uygulanan müfredatların ülke ihtiyaçlarını ne ölçüde karşıladığını, müfredatın olumlu ve olumsuz yönlerini, eksikliklerini belirlemek amacıyla düzenli olarak öğretmen, veli ve öğrenci görüşlerine başvurmaktadır. Bu amaç doğrultusunda yapılan bu çalışmanın amacı, Gaziantep ili şahinbey merkez ilçesinde resmi ilkokullarda görev yapan sınıf öğretmeni ve beden eğitimi öğretmenlerinin ilkokullarda yeni uygulanmaya konan beden eğitimi dersi öğretim programı hakkındaki görüşleri aracılığıyla programı değerlendirmektir.

1.3. Araştırmanın Önemi

Beden eğitimi dersi, öğrencilere sporu sevdirmek ve istek uyandırarak spor yapmak alışkanlığı kazandırmak, öğrencilerin daha çok beceri kazanması, temel motor özelliklerinin geliştirilmesi ve buna bağlı olarak da başarılı ve kabiliyetli olanların, çeşitli spor dalları için özel olarak yetiştirilip, ülke sporuna katkıda bulunmak amacıyla ilkokul, ortaokul ve liselerin müfredat programlarında yer almaktadır (Pehlivan, 1989: 8). Ayrıca, genel eğitimin bir parçası olan beden eğitimi, bedenen ruhen, zihnen ve sosyal yönlerden, toplumun sağlıklı bir yapıya kavuşmasını sağlayarak genel eğitimin oluşmasında önemli rol oynar. Dolayısıyla, söz konusu amaçlara ulaşılabilmesi için, fiziksel, ruhsal ve sosyal gelişimin önemli bir aşamasını içeren ilkokullarda uygulanan beden eğitimi ve spor programının sistematik ve bütüncül bir yaklaşımı sergilemesi önem arz etmektedir.

1.4. Problem Cümlesi

Beden Eğitimi ve Sınıf Öğretmenlerinin İlkokul Beden Eğitimi Öğretim Programına ilişkin görüşleri nedir?

1.5. Alt Problemler

Araştırmanın alt problemlerini şu şekilde sıralayabiliriz:

1. Beden Eğitimi ve Sınıf Öğretmenlerinin Beden Eğitimi Dersi Öğretim Programı'nın "geneli ve genel amaçları"nın uygulanabilirlik düzeyine ilişkin görüşleri nedir?
2. Beden Eğitimi ve Sınıf Öğretmenlerinin Beden Eğitimi Dersi Öğretim Programı'ndaki "kazanımların" uygulanabilirlik düzeyine ilişkin görüşleri nedir?
3. Beden Eğitimi ve Sınıf Öğretmenlerinin Beden Eğitimi Dersi Öğretim Programı'ndaki "öğretme-öğrenme sürecinin" uygulanabilirlik düzeyine ilişkin görüşleri nedir?

4. Beden Eğitimi ve Sınıf Öğretmenlerinin Beden Eğitimi Dersi Öğretim Programı'ndaki "ölçme ve değerlendirme sürecinin" uygulanabilirlik düzeyine ilişkin görüşleri nedir?
5. Beden Eğitimi ve Sınıf Öğretmenlerinin Beden Eğitimi Ders Programına ilişkin görüşleri cinsiyete göre değişmekte midir?
6. Beden Eğitimi ve Sınıf Öğretmenlerinin Beden Eğitimi Ders Programına ilişkin görüşleri kıdeme göre değişmekte midir?
7. Beden Eğitimi ve Sınıf Öğretmenlerinin Beden Eğitimi Ders Programına ilişkin görüşleri branşa göre değişmekte midir?
8. Beden Eğitimi ve Sınıf Öğretmenlerinin Beden Eğitimi Ders Programına ilişkin görüşleri kurum tipine göre değişmekte midir?
9. Beden Eğitimi ve Sınıf Öğretmenlerinin Beden Eğitimi Ders Programına ilişkin görüşleri yaşa göre değişmekte midir?

1.6. Tanımlar

Eğitim: Bireyin davranışlarında, kendi yaşantısı yoluyla ve kasıtlı olarak istendik değişimler yaşanması sürecidir (Ertürk, 1972:12).

Program: Belli öğrencileri belli bir zaman süresi içinde yetiştirmeye yönelik düzenli eğitim durumlarının tümü (Ertürk, 1995:15).

Eğitim Programı: Bir eğitim kurumunun, çocuklar, gençler ve yetişkinler için sağladığı milli eğitimin ve kurumun amaçlarının gerçekleşmesine yönelik tüm faaliyetleri kapsar (Varış, 1997:18).

Öğretim Programı: Belli bilgi kategorilerinden oluşan ve bir kısım okullarda beceri ve uygulamaya ağırlık tanıyan, bilgi ve becerinin eğitim programının amaçları

doğrultusunda ve planlı bir biçimde kazandırılmasına dönük bir programdır (Varış, 1997:12).

1.7. Sayıtlar

Araştırma aşağıdaki varsayımlara dayalı olarak yürütülmüştür.

1. Örneklem grubu evreni temsil edecek niteliktedir.
2. Veri toplama araçları araştırmanın amacını gerçekleştirebilecek niteliktedir.
3. Öğretmenler veri toplama araçlarını samimi, yansız ve gerçek görüşlerini yansıtacak biçimde cevaplandırmışlardır ve konu ile ilgili yeterli bilgileri vardır.

1.8. Sınırlılıklar

Bu araştırma, 2012–2013 eğitim-öğretim yılında Gaziantep merkez Şahinbey ilçesinde Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı ilkokullarda görev yapan ve gönüllü katılımı anketi cevaplayan toplam 251 sınıf öğretmeni ve beden eğitimi öğretmeninin görüşleriyle sınırlıdır. Çalışma, anket yöntemiyle elde edilen veri ile sınırlandırılmıştır.

İKİNCİ BÖLÜM

KURAMSAL TEMEL VE İLGİLİ ARAŞTIRMALAR

Bu kısımda öncelikle kuramsal olarak çalışmayla ilgili kavramlar açıklanacak, daha sonra beden eğitimi müfredatı üzerinde yapılmış ulusal ve uluslararası çalışmaların bir özetine yer verilecektir.

2.1. Eğitim ve Öğrenme

Literatür incelendiğinde eğitim için çeşitli tanımların yapıldığı görülmektedir. Bunlardan bazıları aşağıda verilmiştir.

Eğitim, kişinin kendinin tanınmasına yardım eden, yaratılışını koruyan, onu geleceğe hazırlayan, sosyal uyum içinde yaşamasına zemin oluşturan çalışmalar bütünüdür (Çağlayan, 2002: 13).

Eğitim, bireyin davranışlarında kendi yaşantısı yoluyla ve kasıtlı olarak istendik değişme meydana getirme sürecidir (Ertürk, 1998: 1).

Eğitim; bireyleri ve toplumları amaçlı, düzgün bir yaşam biçimine ulaştırmada ve sahip olunan bilgi, beceri ve değerleri planlı bir şekilde bir sonraki kuşağa aktarmada ve bu arada insan davranışlarını yaşantılar yoluyla değiştirmedeki bir sũreçtir (Harmandar, 2004: 1).

Eğitim; geleceğe çok donanımlı, nitelikli, dũřünen, tartışan, inançlı, hızlı ve doğru karar alabilen, üretken bireyler yetiştirme sũrecidir (Çömlek, 1998).

Eğitim, bireyin doğduğu andan itibaren başlayan ve birey ölünceye kadar sũren çok kapsamlı bir sũreçtir (Küçükahmet, 1997: 12).

Eğitim, kişinin toplumsal yeteneklerinin ve optimum kişisel gelişmesinin sağlanması için, seçkin ve kontrollũ bir çevreyi ve okul etkinliklerini içine alan bir sũreçtir (Varış, 1978).

Eğitim, seçilmiş ve kontrollũ bir çevrenin, özellikle de okulun etkisi altında sosyal yeterlik ve en iyi şekilde bireysel gelişmeyi sağlayan sosyal bir sũreçtir (Demirel ve Kaya, 2001: 4).

Büyükkaragöz ve Çivi (1997:34) eğitim tanımlarını şöyle özetlemektedir:

- Eğitim bir sũreçtir.
- Eğitim sũrecinde, bireyin davranışlarının istenilen yönde değiştirilmesi amaçlanmaktadır.
- Davranışlarındaki değişme kasıtlı olarak gerçekteştirilmektedir.
- Eğitim sũrecinde bireyin kendi yaşantıları esastır.

Öğrenme; bireyin çevresiyle belli bir düzeydeki etkileşimleri sonucunda meydana gelen nispeten kalıcı izli davranış değişmesidir (Senemoğlu, 2011:4).

Öğrenme, bireyin çevresi ile etkileşimi sonucunda oluşan kalıcı davranış değişmesidir. Bu değişimin planlı ve düzenli etkinlikler sonucu olması, davranışların istendik nitelikte olmasına olanak sağlar. İstendik davranışları, öğrencilere davranış bilimlerinin verilerine dayalı olarak kazandırabilmek için öncelikle eğitimin hedeflerinin belirlenmesi, daha sonra hedefleri gerçekleştirici nitelikte öğretme-öğrenme ortamının düzenlenmesi ve istendik davranışların ya da değişikliğin oluşturulması, son olarak da elde edilen ürünün kalite kontrolünün yapılması gerekmektedir (Bilen, 1996: 26).

Öğrenme bireysel ve içsel bir süreçtir. Her öğrencinin kendine özgü kalıtım yoluyla gelen ve çevreden kazandığı bilişsel ve duyuşsal özellikleri vardır. Bu nedenle sınıflarda öğrenciler arasında her zaman başarı farkları bulunur (Erden ve Akman, 2001: 247).

Öğrenme öğretme üzerine yapılan çalışmalar öğrenmenin parmak izi gibi kişiye özgü bir olgu olduğunu, uygun öğrenme imkânı sağlandığında bütün bireylerin öğrenebileceğini ortaya koymaktadır (Özden, 2000:19)

Yorulmaz (2001) öğrenmenin şu özellikleri içerdiği belirtmektedir:

- Davranışlardaki değişim süreklidir.
- Davranışlardaki değişim belirli bir kalıcılık gösterir.
- Davranışlardaki değişim bireyler arası farklılıklar göstermektedir.
- Davranışlardaki değişim gözlenebilir özelliktedir.
- Davranışlardaki değişim yaşantı kazanma sonucunda olmaktadır.
- Davranışlardaki değişim sadece büyüme ile açıklanamaz.

Senemoğlu'na (2011:88) göre, öğrenme tanımlarında öne çıkan ortak özellikler şunlardır;

- Davranışlarda gözlenebilir bir değişme olması,
- Davranıştaki değişimin nispeten sürekli olması,
- Davranıştaki değişimin yaşantı sonucunda kazanılması,

- Davranıştaki değişimin yorgunluk, hastalık, ilaç alma vb. gibi etkenlerle geçici bir biçimde meydana gelmemesi,
- Davranıştaki değişimin sadece büyüme sonucunda oluşmaması.

Birey, yeni öğrenmeler aracılığıyla algı ve kapasitesini geliştirerek daha önce yapamadığı şeyleri yapabilir hale gelir. Bu süreç sonunda birey, içinde bulunduğu ortamı daha iyi tanır, konumunu yeniden belirler, olaylar ve olguları daha iyi anlamlandırır. Eğitim ile öğrenme kavramları birbiriyle yakından ilişkilidir. Her ikisinde de davranış değişikliği oluşmakla birlikte eğitim daha çok öğretmenin işidir, öğrenmede ise öğrencinin daha aktif bir rolü olduğu söylenebilir.

2.2. Türk Milli Eğitiminin Amaçları

Türk Milli Eğitiminin genel amaçları 1739 sayılı Milli Eğitim Temel Kanunu'nun 2. maddesine göre Türk Milli Eğitiminin genel amacı, Türk Milletinin bütün fertlerini, (Değişik: 16.06.1983–2842 K/1.md.)

Atatürk inkılâp ve ilkelerine ve Anayasada ifadesini bulan Atatürk Milliyetçiliğine bağlı, Türk Milletinin milli, ahlaki, insani, manevi ve kültürel değerlerini benimseyen, koruyan ve geliştiren; insan haklarına ve Anayasanın başlangıcındaki temel ilkelere dayanan demokratik, laik ve sosyal bir hukuk devleti olan Türkiye Cumhuriyetine karşı görev ve sorumluluklarını bilen ve bunları davranış haline getirmiş yurttaşlar yetiştirmek,

Beden, zihin, ahlak, ruh ve duygu bakımından dengeli ve sağlıklı şekilde gelişmiş bir kişiliğe ve karaktere, hür ve bilimsel düşünce gücüne, geniş bir dünya görüşüne sahip, insan haklarına saygılı, kişilik ve teşebbüsüne değer veren, topluma karşı sorumluluk duyan, yapıcı, yaratıcı kişiler olarak yetiştirmek,

İlgi, istidat ve kabiliyetlerini geliştirerek gerekli bilgi, beceri, davranışlar ve birlikte iş görme alışkanlığı kazandırmak suretiyle hayata hazırlamak ve onların, kendilerini mutlu

kılacak ve toplumun mutluluğuna katkıda bulunacak bir meslek sahibi olmalarını sağlamak. Böylece, bir yandan Türk vatandaşlarının ve Türk toplumunun refah ve mutluluğunu arttırmak, öte yandan milli birlik ve bütünlük içinde iktisadi, sosyal ve kültürel kalkınmayı desteklemek ve hızlandırmak ve nihayet Türk Milletini çağdaş uygarlığın yapıcı, yaratıcı, seçkin bir ortağı yapmaktadır.

Türk Milli Eğitiminin özel amacı 1739 sayılı Milli Eğitim Temel Kanunu'nun 3. maddesine göre; Türk eğitim ve öğretim sistemi, bu genel amaçları gerçekleştirecek şekilde düzenlenir ve çeşitli derece ve türdeki eğitim kurumlarının özel amaçları genel amaçları ve Türk Milli Eğitiminin temel ilkelerine uygun olarak tespit edilir (MEB, 2000: 40).

2.3. Beden Eğitiminin Genel Amaçları

Atatürk İlkeleri ve İnkılâpları, Anayasa, Milli Eğitim Temel Kanunu ve Türk Milli Eğitiminin temel amaçları doğrultusunda; öğrencilerin gelişim özellikleri de göz önünde tutularak, onların kişisel ve toplumsal yönden sağlıklı, mutlu, iyi ahlaklı ve dengeli bir kişilik sahibi, yapıcı, yaratıcı ve üretken, milli kültür değerlerini ve demokratik hayatın temel ilkelerini benimsemiş fertler olarak yetiştirilmeleri genel amaçtır. Türk Milli Eğitiminde Beden Eğitiminin Genel amaçları aşağıdaki gibi sıralanmıştır:

1. Atatürk'ün ve düşünürlerin beden eğitimi ve spor konusunda söyledikleri sözleri açıklayabilme.
2. Bütün organ ve sistemleri seviyesine uygun olarak güçlendirebilme ve geliştirebilme.
3. Sinir, kas ve eklem koordinasyonunu geliştirebilme.
4. İyi duruş alışkanlığı edinebilme.
5. Beden eğitimi ve sporla ilgili temel bilgi, beceri, tavır ve alışkanlıklar edinebilme.
6. Ritim ve müzik eşliğinde hareketler yapabilme.

7. Halk oyunlarımızla ilgili bilgi ve beceriler edinme ve bunları uygulamaya istekli olma.
8. Milli bayramlar ve kurtuluş günlerinin anlamını, önemini kavrayabilme, törenlere katılmaya istekli olma.
9. Beden eğitimi ve sporun sağlığa yararlarını kavrayarak, boş zamanlarını spor faaliyetleriyle değerlendirmeye istekli olabilme.
10. Temel sağlık kuralları ve ilk yardım ile ilgili bilgi, beceri, tavır ve alışkanlıklar edinebilme.
11. Tabiatı sevme, temiz hava ve güneşten faydalanabilme.
12. İş birliği içinde çalışma ve birlikte davranma alışkanlığı edinebilme.
13. Görev ve sorumluluk alma, lidere uyma ve liderlik yapabilme.
14. Kendine güven duyma, yerinde çabuk karar verebilme.
15. Dostça oynama ve yarışma, kazananı takdir etme, kaybetmeyi kabullenebilme, hile ve haksızlığın karşısında olabilme.
16. Demokratik hayatın gerektirdiği tavır ve alışkanlıklar edinebilme.
17. Kamu kaynaklarını iyi kullanma ve koruyabilme.
18. Spor araç ve tesisleri hakkında bilgi sahibi olma ve bunları gerektiği gibi kullanabilme (Aracı, 2006:10; Çöndü, 1999: 6; Çöndü, 2004: 17).

Milli Eğitim Bakanlığı; ilköğretim okulları, lise ve dengi okullar beden eğitimi dersi öğretim programında beden eğitimini, genel eğitimin tamamlayıcısı ve ayrılmaz bir parçası olarak tanımlarken, öğrencilerin kişiliklerinin eğitiminde önemli bir yere sahip olduğunu vurgulamaktadır. Bu anlamda, beden eğitimini, öğrencilerin gelişim özellikleri göz önünde tutularak onların fert ve toplum yönünden sağlıklı, mutlu, iyi ahlaklı ve dengeli bir kişilik sahibi; yapıcı, yaratıcı ve üretken; milli kültür ve değerlerini ve demokratik hayatın gerektirdiği davranışları kazanmış fertler yetiştirmek için en önemli araç olarak tanımlamıştır (Demirhan, Coşkun ve Altay, 2003).

Okul beden eğitimi dersleri içinde hareket eğitimi, oyun eğitimi ve spor etkinlikleri birbirini tamamlayan kesimler olarak yer alır. Okul sporunun özü, kıyasıya rekabetten çok spor eylemleri yoluyla gençlerin kendilerini kanıtlamalarına olanak veren, heyecan, belirsizlik ve riziko dolu eylemlerden oluşur (Koç, 1993).

Beden eğitimi dersinin genel eğitime yapacağı katkı benzersiz ve çok önemlidir. Amacı, doğru eğitim yöntemleriyle fiziksel, duygusal, entelektüel ve sosyal açıdan olgun birey gelişimine ve öğrencinin akademik başarısına katkıda bulunmaktır. Beden eğitimi dersi öğrencilere bir bütün olarak yaklaşılması gereken bir derstir. Beden eğitimi program modelleri ve etkinlikleri, “fiziksel becerileri uygulama”ya dayalı kullanımın yanı sıra, daha geniş mantık kullanma ve problem çözebilme becerilerinin geliştirilmesinin de göz önüne alınmalıdır. Paylaşma, yardımlaşma, dikkat, sorun çözme, yaratıcılık gelişimi, tartışma, deneme ve yanılma yöntemleri gibi sosyal hedefler, motor becerilerin öğretilmesi, geliştirilmesi gibi fiziksel hedefler temel alınmalıdır (Başöz ve Özdemir, 2002).

2.4. Beden Eğitiminin Özel Amaçları

Beden Eğitiminin özel amaçları arasında;

- Kişilerin fiziksel gelişmelerine yani fizyolojik kapasite ve özelliklerin en iyi biçimde gelişmesine yardımcı olma.
- Sağlıklı olabilmek için yasama alışkanlıkları kazandırma.
- Çok çeşitli motor becerileri geliştirecek günlük fiziksel etkinliklere katılma isteği uyandırma.
- Beden eğitimi ve spor etkinliklerinin önemini kavrama.
- Çevresine uyum sağlamaya yardımcı olma.
- İyi ve arzu edilen sosyal alışkanlıklar kazandırmasına yardımcı olma.
- Grup ve takım etkinlikleri yoluyla başkaları ile sosyal ilişkilerde bulunarakonlarla anlaşabilme ve dolayısıyla sağlıklı bir işbirliği yapabilmeyi geliştirme.

- İyi bir lider ve aynı zamanda iyi bir izleyici olabilme ve sorumluluklar kabul edebilme özellikleri geliştirebilme.
- Spor etkinlikleri arasında kendine güvenerek ve bilinçli olarak hareket etmesini sağlama.
- Kurallara uyma yani kurallar geliştirme ve duruma göre kurallarda değişiklik yapmanın önemini kavrama.
- Başkalarına karşı dürüst, hoşgörülü ve saygılı olmayı geliştirme.
- Kendini gerçekleştirme, güçlü ve zayıf yönlerini tanıyıp sınırlılıklarını bilme.
- Kendine güven duyma ve davranışlarını kontrol edebilme.
- Demokratik bir ortamda başkaları ile yarışmak ve sonuçta yenmek veya yenilmek gibi durumlarla karşılaşarak deneyim kazanma.
- Boş zamanlarını yararlı bir biçimde kullanmayı amaçlama (Tamer, 1987:2) yer almaktadır.

2.5. Beden Eğitimi Kavramı

Beden eğitimi öğrenciyi fiziksel, zihinsel ve ruhsal yönleriyle geliştirmektedir. Beden eğitimi etkinlikleriyle birey kendi yeteneklerini ve başkasının yeteneklerini tanımayı, eşit koşullarda yarışmayı, yenilgiyi kabullenerek başkalarını takdir edebilmeyi, kazandığı zaman mütevazı olabilmeyi, zamanını ve emeğini en iyi şekilde kullanmayı öğrenir. Bu anlamda beden eğitimi insanı çok yönlü olarak hayata hazırlamayı amaçlayan çağdaş eğitim sisteminin önemli bir aracıdır (Mirzeoğlu, 2003).

Beden eğitimi dersinin asıl amacı, Milli Eğitimin temel ilkelerine uygun bir biçimde, fertlerin bedensel, ruhsal ve zihinsel gelişimlerini sağlamaktır. Fertlerin, toplum yapısına uygun bir şekilde yaşaması, birbirleriyle olan ilişkilerinin iyi bir şekilde yürümesi, insan haklarına saygılı olması gibi durumlarının ancak bedensel, ruhsal ve zihinsel yapılarının sağlıklı olmasıyla bağlantılıdır. Bu noktada beden eğitimi kişilerin sosyal gelişimi ve kişilik gelişimi için çok önemli bir unsurdur. Beden eğitimi, bireyin büyüme, gelişme ve

davranışlarını sağlayan önemli bir eğitim alanı olarak karşımıza çıkmaktadır (Aracı, 1999: 20).

İnsanın gelişim özelliklerine bakıldığında dört alan ortaya çıkmaktadır. Bu alanlar bedensel, zihinsel, ruhsal ve sosyal alanlardır. Bedensel gelişimde bireyin zihinsel ve kas gelişimi oluşmaktadır. Daha sonra zihinsel gelişim tamamlanmaktadır. Söz konusu bu dört boyut bir arada olduğu taktirde bir anlam ifade etmektedir. Elbette ki beden eğitimi ve genel eğitim bir arada değerlendirilmelidir (Kale & Erşen, 2010: 1).

Beden eğitimi dersi toplumda genellikle oyun ve boş vakit geçirme olarak algılanmaktadır. Ancak bu durum beden eğitimi kavramının geniş bir yelpazeyi kapsamamasından kaynaklanmaktadır. Beden eğitimi dersine ihtiyaç duyulmasının birçok nedeni bulunmaktadır. Beden eğitimi düzenli bir fiziksel aktivite olanağı sunmaktadır, aynı zamanda beceri gelişimini ve fiziksel uygunluğu artırır, okul sonrasında da bu fiziksel aktivitelere devam edilmesine teşvik eder. Kültürel gelişimin yanında karakter ve kişilik gelişimini de sağlamaya yardımcı olur. Kendimizi disipline etmemizi ve sağlığımız ile ilgili hedeflerimizi belirlememize yardımcı olur. Liderlik ve işbirliğini öğretici özelliğinin yanında, kendimize olan güveni artırır, stresi azaltır ve insanlarla olan ilişkilerimizi güçlendirir. Doğal olarak sağlıklı bireyler sağlıklı toplumları oluşturur (Ağbuğa ve Aslan, 2010: 1-2).

2.6. Beden Eğitimi ve Spor

Beden eğitimi ve spor kavramları sık sık birbirlerinin yerine ya da yan yana kullanılan iki kavramdır. Beden eğitimi genel eğitim içerisinde ve genel eğitimin ayrılmaz bir parçası olarak bireyin kendini geliştirmesi ve gerçekleştirmesi için katkıda bulunan bir bilim dalı olduğu bilinmektedir. Beden eğitimi insanı bir bütün olarak ele almaktadır ve amaçlarını gerçekleştirirken araç olarak da insan doğasında var olan hareketleri kullanmaktadır. Bu noktada beden eğitimi ve spor birbirini tamamlayan ve birbirinden

ayrı düşünülmemesi gereken iki kavram olarak karşımıza çıkmaktadır (Balcıoğlu ve ark. 2003).

Beden eğitimi; oyun, cimnastik ve spor gibi eğitici bütün bedensel etkinlikleri içeren genel bir kavram olup bedensel etkinlikler içinde ve bedensel etkinlikler aracılığı ile eğitimidir (Özmen, 1999). Aracı (2001) beden eğitimini, bireyin beden sağlığını, ruh sağlığını, beden becerilerini geliştirmeye yönelik, gerektiğinde çevresel koşullara ve katılımcıların özelliklerine göre değiştirilebilen esnek kurallara dayalı oyuna, jimnastiğe, spora dönük alıştırma ve çalışmaların tümünü kapsayan geniş tabanlı bir etkinlik olarak tanımlamaktadır.

Spor, belirli kurallar çerçevesinde yapılan ve yarışmayı esas alan bir uygulama alanıdır (Aksoy, 1999). Başka bir ifadeyle, spor, ferdin tabii çevresini, beşeri çevre haline çevirirken elde ettiği kabiliyetleri geliştiren, belirli kurallar altında, araçlı veya araçsız, ferdi veya grup olarak tam zamanını alacak şekilde bazen meslekleştirerek yaptığı sosyalleştirici, toplumla bütünleştirici, ruh ve fiziği geliştiren rekabetçi, dayanışmacı ve kültürel bir olgudur (Erkal, 1982: 112).

Beden eğitimi ve spor insan yaşamının, günümüz dünyasında iç içe girmiş iki olgusudur. Bilinçli uygulanan beden eğitimi tüm yaşam süreci içerisinde kişilerin sağlıklı ve mutlu bir yaşama sahip olmalarına katkıda bulunur. Beden eğitimi ayrıca ahlak, kültür, kişilik, sağlık ve eğitimi geliştirir (Balcıoğlu ve ark. 2003).

Beden eğitimi ve spor insanın ruhsal ve bedensel eğitimine doğrudan olumlu yönde etkide bulunurken aynı zamanda kişinin toplum içinde kendini tanımasına, tanıtmasına ve toplumsal yaşamda bir yer bulmasına yardımcı olur. Eğitimin ayrılmaz bir parçası olan beden eğitimi aynı zamanda kişiliğin de eğitiminde son derece önemli bir yere sahiptir. Genel eğitimde amaçlara ulaşmak için beden eğitimi ve spor önem arz eder. Beden eğitiminin amacı ise öğrencileri hareket yolu ile gelişimlerini sağlayarak fiziksel

etkinliklere dahil etmek ve her bir öğrencinin hareket kapasitesinin maksimum seviyesine ulaşmasına yardımcı olmaktır (Çöndü, 2004: 5).

2.7. Beden Eğitimi Dersinin Tarihsel Gelişimi

Beden egzersizleri, insana özgü bir eylem olarak ilk çağlardan bu yana görüldüğü bilinmektedir. Tarihsel süreçte beden eğitiminin ve doğal olarak sporun ilk örneklerinin Eski Yunan'da görüldüğü bilinmektedir. Bu açıdan bakıldığında Türklerde de beden eğitimi son derece önemli bir olgu haline gelmiş, Osmanlı ve Cumhuriyet dönemlerinde de üzerinde önemle durulmuş, müfredatlar oluşturulmuş, çocuk ve gençlerin zihinsel gelişimlerinin yanında fiziksel gelişimlerine de önem verilmiştir.

2.7.1. Cumhuriyet Öncesi Dönemde Beden Eğitimi

Osmanlı İmparatorluğu'nda Enderun Mektebi beden eğitimi dersinin uygulandığı ilk kurumlardır. II. Mahmut zamanında Enderun'da beden eğitimi ve müzik, akademi şeklinde olarak cirit, okçuluk, güreş, binicilik, atlama gibi çeşitli sportif uygulamalar gerçekleştirilmiştir (Akkutay, 1984: 19).

Askeri kurumlarda ise beden eğitimi ve spor, cambazhanelerde askeri talim olarak yaptırılırdı. Tekkelerin bazıları ise spor tekkeleri olarak kullanılırdı. Bu tekkeler demokratik bir yaklaşımla kişi ve toplum çıkarlarını eşit kabul ederek insanları manevi noktada tatmin edip tekke mensuplarının sosyal güvenliklerini de sağlardı (Bilge, 1989: 9).

Beden eğitimi dersi 1800'lü yıllarda okullara girmiştir. 1863 yılında yenilenme hareketleri başladığında askeri okullardan Harbiye ve Askeri İdadilerde sportif alet ve spor tesisleri yaptırılmak üzere jimnastik spor dersi olarak okutulmaya başlanmıştır (Unat, 1964: 137).

Beden eğitimi dersini, eğitim programına alan ilk sivil okul Galatasaray Lisesi'dir. Bu derslerde jimnastik, antrenman ve spor adı altında başlatılıp, sonraki yıllarda Darüşafaka ve Bahriye Mektebinde de uygulanmıştır (Kangalgil, 1999: 14).

Mutlakiyet döneminde (1878-1908), hayata dönük dersler eğitim programlarından çıkarılmıştır. Dolayısıyla beden eğitimi dersi de programlarda yer almamıştır. Ancak bu dönemde protestan okulları ile yabancı ve azınlık okullarında beden eğitimi dersi, jimnastik adı altında işlenmiştir (Akyüz: 1982, 156).

Meşrutiyet döneminde ise içtimai hayattaki özgürlük havası eğitime de yansımış olup birçok yeniliklere gidilmiştir. Ders programlarına sosyal ve siyasal derslerin yanı sıra hayata dönük uygulamalı olarak beden eğitimi ve spor dersleri de yerini almıştır (Köksal, 1995: 14).

Dönemin aydın isimleri sosyal, kültürel ve sportif insanların yetişmesine yönelik bir eğitim sistemi öngörmüş ve Osmanlı Güç Dernekleri adı ile birçok sportif örgütler kurmuş, izcilik ve beden eğitimi derslerine önem verilmeye başlanmıştır (Kangalgil, 1999: 14).

1910 yılında liselerde birinci, ikinci ve üçüncü sınıflarda haftada iki saat, 1911 yılında bir saat, 1912 yılında ise Galatasaray Lisesinin Terbiye-i Bedeniye adı altında altıncı sınıflara haftada ikişer saat olmak üzere beden eğitimi dersi yer almıştır. 1919 yılında ise Sultanilerde Ecnebi ve Arabi eğitim programları yanında altıncı, yedinci ve sekizinci sınıflarda haftada bir saat olarak yer almışken, dokuzuncu sınıflarda yer almamıştır (Kangalgil, 1999: 14).

23 Eylül 1913 yılında çıkarılan "Geçici İlköğretim Kanunu" nun 23. maddesi uyarınca "Terbiye-i Bedeniye ve Mektep Oyunları" adıyla okul programlarında resmen yer almıştır (Köksal, 1995: 15).

2.7.2. Cumhuriyet Döneminde Beden Eğitimi

Cumhuriyet döneminde, 1924 tarihinde ilk eğitim programı olarak “ilk mekteplerin müfredat programı” uygulanmıştır (Gözütok, 2003: 2). İlkokulların altı yıldan beş yıla indirilmesi 1924 yılında bir araya gelen II. Heyeti İlmiye toplantısında kararlaştırılmıştır. Asıl amaç yeni nesillerin Cumhuriyet ilke ve esaslarını benimsemesiydi (Yüksel, 2003). Programda tek tek derslere göre ve genel olarak belirlenen özel amaçlar bulunmamaktaydı (Çelenk, 2000: 34). Kız ve erkek öğrenciler için ayrı olarak ders dağıtım çizelgeleri düzenlenip, Terbiye-i Bedeniye dersinin birinci dönem ikişer, ikinci dönem birer saat olarak uygulanması uygun görülmüştür (Elkatmış, 2002: 49).

1926 yılında ilkokul ilköğretim programlarında jimnastik dersi adı altında, dördüncü sınıflara haftada iki, beşinci sınıflara da haftada bir beden eğitimi dersi uygulanmıştır (Köksal, 1995: 15).

1935 yılında gençlerin spor yapması noktasında, önemli bir yer tutan izcilik, jimnastik ve spor, daha öğrenciyken gençlerin ülkelerini korumaları ve bu yükümlülüğe alışmaları noktasında, askerliğe alıştırmak için direk olarak Milli Eğitim Bakanlığı bünyesinde 2287 sayılı kanununda değişikliğe gidilerek, 2773 sayılı kanunun 1. maddesi ile çeşitli birimlerle birlikte, beden terbiyesi ve izcilik müdürlüğü adında bir ünite dahil edilmiştir. 1938 yılında batılı ülkelerde spor, eğitim ve sağlık gibi önemli bir devlet işi olduğu algısı ortaya çıkmıştır. Bunun yanı sıra diğer ülkelere göre sportif anlamda geri planda kalmamız bizi spor konusunda daha otoriter olmaya yöneltme noktasında sporu düzenleyen 3550 sayılı kanunu yürürlüğe koymamıza vesile olmuştur. Beden eğitimi ve sportif faaliyetler ders olarak olduğu gibi ülkenin spor politikasında da önem arzemiş ve eğitim ile politika birbirinden etkilenmiştir. Herkesin spor yapmasını sağlamak için 1938 yılında Beden Terbiyesi Genel Müdürlüğü yeniden düzenlenerek, 1942 yılında Milli Eğitim Bakanlığına, 1960 yılında Başbakanlığa, 1969 yılında Gençlik ve Spor Bakanlığına ve son olarak 1989’da yeniden Başbakanlığa bağlanarak değişikliğe gidilmiştir (İşler, 2001: 331-333).

Beden eğitimi ve spor, Türkiye Cumhuriyeti Anayasasında ilk defa 1982 yılında yer almıştır. Yine bu tarihte yayımlanan “Temel Eğitim ve Orta Eğitim Kurumlarında Atatürk İnkılap ve İlkelerinin Öğretim Esasları Yönergesi” bünyesinde, beden eğitimi derslerinde Atatürk ile ilgili konular işlenip, yine beden eğitimi ve spor dersinde görme engelli öğrenciler için hareket özgürlüğü kazanmaları noktasında çeşitli maddeler dahil edilmiştir (Kangalgil, 1999: 14).

Öğrencilerin beden olarak güçlü, sağlıklı ve dengeli bir yapıda yetişmeleri, boş zamanlarını spor yaparak değerlendirmeleri amacıyla 1983-84 yılında yayımlanan “Spor Gelişim Çalışmaları Yönergesi ve 1984 Programları”, ortaöğretim kurumlarındaki öğrencilerin yine Türk Milli Eğitiminin hedefleri doğrultusunda fikri olduğu kadar fiziki yönden de eğitilmelerini amaçlamıştır (Yaylacı, 1998: 24).

İlköğretimlerde beden eğitimi ve spor, sekiz yıllık bir süreyi kapsamaktadır ve aynı zamanda “kesintisiz ve zorunlu eğitim” yanı sıra “kesintisiz ve zorunlu beden eğitimi” düşüncesini de getirmiştir. Beden eğitimi, ilköğretim I. kademedede öğretime başlanarak, eğitim süresi boyunca devam etmektedir. İlköğretimin ilk beş yılı çocukların bedenlerini tanımaları, onu nasıl kullanacaklarını ve nasıl hareket ettireceklerinin öğretildiği yıllardır. İlköğretim I. kademedede öğrenci sportif anlamda başarılı ise geleceğe yönelik olarak ilköğretim II. kademedede de planlanan uygulamalarda başarılı olabilir (Yaylacı, 1998)

1997-1998 öğretim yılında Milli Eğitim Bakanlığı, İlköğretim Genel Müdürlüğü, Talim ve Terbiye Kurulunun 10.09.1997 tarih ve 143 sayılı kararı ile beden eğitimi ders saatlerinde değişiklik gerçekleştirilmiştir. Böylelikle ilköğretim I. kademedede beden eğitimi ders saati ikiye, II. kademedede ise bir saate indirilmiştir. Bunun yanı sıra “Spor Etkinlikleri” adıyla seçmeli bir ders olarak II. kademedede uygulanmaya başlanmıştır (Yaylacı, 1998)

2006 yılında programda bazı değişikliklere gidilmiştir. Beden eğitimi programı, öğrencilerin hayatları boyunca kullanabilecekleri, temel, kendine özgü ve fiziki etkinlikleri kapsayan ve yine toplumsal özellikleri geliştiren yaşam boyu etkin bir katılım sağlamak amacıyla hazırlanmıştır. Beden eğitiminin temel amacı bireyin bilişsel, duygusal, devinişsel, fiziksel ve toplumsal olarak gelişimine katkı sağlamak, fiziki etkinliklere hayat boyu katılmasını sağlamaktır. Bunun için öğrencilerin yaparak, yaşayarak ve öğrenme etkinliklerine katılarak, süreç sonunda ne kadar gelişim sağladıklarının bilincinde olmaları gerekmektedir. Bunun için kazanımlar düzenlenirken yapılandırmacı yaklaşım temel alınarak, öğrencinin direk sürecin içinde olmasına önem verilmiştir (MEB, 2007: 11-13).

2.8. Beden Eğitiminin Öğrencilerin Gelişimine Etkisi

Gelişim özelliklerine uygun olarak hazırlanan beden eğitimi programları çocuğun genel gelişimini çok yönlü olarak etkiler. Çocuğun dengeli ve uyumlu hareket yeteneklerini geliştirir. Aynı zamanda, çocuğun psikomotor gelişimine, algısal-motor gelişimine, sosyal-duygusal gelişimine, öğrenme kapasitesinin geliştirilmesine, serbest zamanı olumlu ve iyi yönde kullanma alışkanlıklarının kazandırılmasına katkı sağlar (Çamlıyer, 1999).

Saygın, Polat ve Karacabey (2005) düzenli ve uzun süreli uygulanan hareket eğitiminin, 10-12 yaş çocuklarda fiziksel uygunluk özelliklerini anlamlı düzeyde geliştirebileceğini belirtmektedirler. Gerçekten, sportif etkinliklerle çocukların fiziksel gelişmelerinin ve becerilerinin artırılması, çocukların bireysel, duygusal ve sosyal gelişimlerine de katkı sağlamaktadır (Harrison & Blakemore, 1984). İlköğretim öğrencilerinin bu gerçekliğin farkında olması son derece önemlidir.

Psikomotor gelişim, temelde kendisini hareket ilişkin davranışlardaki değişiklikler yoluyla ortaya koyar. Genel olarak vücut kontrolü vücut koordinasyonu, yani sinir-kas

sistemlerinin gelişimleri demektir. Koşma, sıçrama, tırmanma, yakalama, takla atma vb. temel hareketlerin gelişimi temelini oluşturur (Gallohue, 1976; Gökmen, 1995)

Algısal-motor gelişim; bütün istemli hareketler bir çeşit duyuşal uyarıların algısal olarak farkında olunmasını gerektirir. Algısal yetenekler öğrenilebilen yeteneklerdir ve bu öğrenmenin olabilmesi için hareket etmek işin odak noktasını oluşturmaktadır. Çocukta bu gelişimin uygun biçimde olabilmesi, motorsal bilgi aktarımı ve algısal süreçlerin karşılıklı etkileşim içinde olmasına bağlıdır (Vannier, Foster & Gallahue, 1973)

Sosyal-duyuşal gelişim; çocuğun hareket etmesi, kendisiyle olduğu kadar çevresiyle de etkileşebilmesi, tepkide bulunabilme yeteneklerini geliştirebilmesi hareket eğitiminin diğer bir amacıdır. Çocuklar toplumda, oyun bahçesinde, okulda ve evde nasıl daha kolay ve emniyetli hareket edebileceklerini öğrenmelidirler.

Beden eğitimi çocuğun sosyal, matematiksel ve dil gelişimi yönünden; hareket etkinlikleri yolu ile katkıda bulunabilir ve böylece öğrenme kapasitesi geliştirilebilir. Kuramsal derslerde kavramakta zorlandığı birçok soyut kavramın çocuk tarafından anlaşılması, oyunlar aracılığıyla ve çeşitli bedensel etkinliklerle kolaylaştırılabilir (Çamlıyer, 1999)

Beden eğitimi dersi kapsamında çocuğa verilen bilgiler ve kazandırılan beceriler çocuğun serbest zamanlarını uygun şekilde kullanma/değerlendirme bilinci ve alışkanlığı kazanmasına katkıda bulunacaktır (Çamlıyer, 1999).

Watts ve ark. (2003) düzenli spor eğitimi alan ve almayan benzer yaş çocukların boy ve kilolarında anlamlı farklılıklar bulunduğunu belirtmişlerdir. Backous, Farrow ve Friedl (1990) ise düzenli egzersiz yapan erken adolesanların, yapmayanlar arasında kilo

açısından anlamlı farklılıklar buldukları araştırma sonuçları ile bulgular benzerlik göstermektedir.

2.9. İlköğretim Kavramı

İlköğretim eğitimi, amaçları ve işlevi açısından bir çocuğun zihinsel bedensel ve sosyal gelişimi açısından oldukça önemlidir. Çocuk, topluma ait bir varlık olduğunu, ilköğretimde aldığı eğitim aracılığıyla öğrenmektedir. Bu nedenle eğitimin bu kademesi, birçok ülkede olduğu gibi “temel eğitim” olarak adlandırılmaktadır. Bu kademenin önemi Anayasamızın 42. maddesinde de belirtilmiş, zorunlu ve parasız olduğu da açık bir şekilde vurgulanmış, bunun garantörünün de devlet olduğu belirtilmiştir (Arslan, Erişim Tarihi: 01.02.2013).

Türk Milli Eğitim Temel Kanunu (1973) madde 7’de “ilköğretim görmek her Türk vatandaşının hakkıdır” denilmektedir. Madde 22’de ise mecburi ilköğretim çağının 6-13 yaş grubundaki çocukları kapsadığı, bu çağın da çocuğun 5 yaşını bitirdiği Eylül ayının sonunda başladığı, 13 yaşını bitirip 14 yaşına girdiği yılın öğretim yılı sonunda biter denilmektedir. Madde 23’te ise ilköğretimin amaç ve görevleri, milli eğitimin genel amaçlarına ve temel ilkelerine uygun olarak, a) her Türk çocuğuna iyi bir vatandaş olmak için gerekli olan temel bilgi, beceri, davranış ve alışkanlıkları kazandırmak, onu milli ahlak anlayışına uygun yetiştirmek, b) her Türk çocuğunu ilgi, istidat ve kabiliyetleri yönünden yetiştirerek hayata ve üst öğrenime hazırlamaktır.

Bu kanununda daha önceden ayrı ayrı ifade edilen “ilkokul” ve “ortaokul” ibareleri 16.08.1997 tarih ve 4306 sayılı kanunun 8. Maddesi ile “ilköğretim okulu” olarak değiştirilmiş ve kanun metnine işlenmiştir. İlköğretimin süresi sekiz yıldır ve bu dönemde öğrencilerin sosyal, kültürel, sanatsal, sportif ve bilimsel gelişmelerinin çeşitli etkinlikler ile sağlanması amaç edinilmektedir.

8 yıllık bir süreci kapsayan ilköğretiminin en önemli görevi, öğrencilerin kendilerini geliştirmelerine, sosyal, kültürel, eğitsel, bilimsel, sportif ve sanatsal etkinliklerle millî kültürü benimsemelerine ve yaymalarına yardımcı olmak, olumlu benlik kavramı geliştirmiş, bilişsel, sosyal fiziksel yönden gelişmiş bireyler yetiştirmektir.

Büyüme ve beden gelişiminin en hızlı olduğu dönemlere rastlayan ilköğretim, eğitim bakımından çok fazla önem taşıdığı gibi, fizyolojik gelişim devrelerini etkilemekte ve çocuğun hem bedensel gelişiminde hem de sosyal yaşantısında oldukça önemli süreçleri içermektedir (Gülüm, 2008). İlköğretim kademeleri boyunca çocuğun fiziksel özellikler açısından yeterli denetim sağlamak zorlandığı, diğer taraftan, kas gücü, ağırlık, boy, el-göz koordinasyonu gibi birtakım özelliklerin çocuğun gelişimini çeşitli yönlerden etkileyen faktörler olduğu düşünülecek olursa, bu dönemin beden eğitimi ve spor açısından çok iyi değerlendirilmesinin oldukça önemli olduğu görülür (Boztepe, 1994).

2.10. İlkokullarda Uygulanan Beden Eğitimi Dersi Öğretim Programı

Yeni ilköğretim programı, 2004-2005 eğitim ve öğretim yılında Türkiye’de pilot bölge seçilen 9 ilde ve 120 okulda uygulanmış, 2005–2006 eğitim öğretim yılında ise tüm Türkiye’de uygulanmaya başlanmıştır. Beden eğitimi dersi öğretim programları ise 2005-2006 eğitim ve öğretim yılı içinde pilot bölge seçilen 9 ilde ve 120 okulda uygulanmış ve 2006-2007 eğitim öğretim yılında tüm Türkiye’de uygulanmaya başlanmıştır.

2.10.1. Programın Vizyonu

Beden Eğitimi Programı, öğrencilerin yaşamlarında kullanabilecekleri temel, özelleşmiş spora özgü hareket becerileri ile fiziksel etkinliklere özgü bilgileri, duygusal ve toplumsal özellikleri kazanmaları ve sağlığı geliştirici fiziksel etkinliklere yaşam boyu etkin katılım sağlamaları amacıyla hazırlanmıştır.

Bu programın dahilinde öğrencilerin beden eğitimi ile ilgili aşağıda belirtilen standartlara ulaşacakları öngörülmektedir. Standartlar, NASPE (2004) ve www.ichper.sd.org, (2006)'dan yararlanılarak belirlenmiştir (MEB, 2006).

Öğrenci;

- Çeşitli fiziksel etkinliklere katılabilmek için hareket örüntüleri ve devinişsel becerilerde yeterlilik gösterir.
- Fiziksel etkinliği öğrenirken ve yaparken hareketle ilgili kavram, ilke, kural, strateji ve taktikleri anladığını gösterir.
- Sağlığı güçlendirici düzeyde fiziksel etkinliğe katılımı başarır ve korur.
- Fiziksel etkinliklere düzenli olarak katılır.
- Fiziksel etkinlik ortamlarında sorumlu kişisel ve toplumsal davranış sergiler.

2.10.2. Programın Yapısı

Beden eğitimi öğretim programının temel amacı; bireyin fiziksel, devinişsel, bilişsel, duygusal ve toplumsal gelişimine katkıda bulunmak, yaşam boyu fiziksel etkinliklere katılmasını sağlamaktır. Bu amacın gerçekleştirilebilmesi için öğrencilerin yaparak yaşayarak ve aşamalı şekilde düzenlenmiş öğrenme etkinliklerine katılmaları ve etkinlik sürecinin sonunda ne kadar gelişme sağladıklarının farkında olmaları gerekir. Bunun için kazanımlar yazılırken ve etkinlik örnekleri düzenlenirken yapılandırmacı yaklaşım temel alınmış, öğrenme ortamlarının çeşitlendirilmesi ve öğrencinin doğrudan sürecin içinde olmasına dikkat edilmiştir.

2.10.3. Programın Öğeleri

Eğitim uygulamalı bir bilim alanıdır. Eğitim sisteminde ortaya çıkan problemlerin çözümü, bir ülkede izlenen Milli Eğitim Politikasına, okuldaki öğrencinin davranışına dönüştürmesi söz konusu olan eğitim programlarının geliştirilmesine bağlıdır (Varış, 1976'dan aktaran: Demirel, 2004: 34).

Program geliştirmeyi gerek okul içinde gerekse okul dışında, Milli Eğitim ve okulun amaçları etkinlikle geliştirmek ve gerçekleştirmek üzere düzenlenen muhteva ve faaliyetlerin uygun yöntem, teknik, araç ve gereerle geliştirilmesine yönelmiş koordine çalışmaların tümü olarak kabul edilir. Eğitimde program geliştirme, program öğeleri olan hedef, içerik, eğitim durumları ve değerlendirme boyutları arasındaki dinamik ilişkiler bütünüdür (Varış, 1976'dan aktaran: Demirel, 2004: 34).

Eğitim programının dört temel öğesi vardır. Bu öğeler, hedef, içerik, öğrenme-öğretme süreci ve lme değerlendirmedir. Hedef kavramı içinde öğrenene kazandırılacak istendik davranışlar yer almaktadır. İçerik ğesi ile eğitim programında hedeflere uygun düşecek konular bütünü düşünülmektedir. ğrenme-ğretme sürecinde ise hedeflere ulaşmak için hangi öğrenme-öğretme modelleri, stratejileri, yöntem ve tekniklerinin seçileceği belirtilir. lme-değerlendirme öğesinde hedef davranışlar ayrı ayrı test edilir, istendik davranışların ne kadarının kazandırıldığı ve yapılan eğitimin kalitesi belirlenmeye çalışılır (Demirel, 2009:5).

Hedef: Hedefler, eğitim sürecine giren kişinin davranışlarında, dolayısıyla da kişiliğinde oluşması istenen farklılaşmaları belirler. Eğitilecek kişinin kazanması gerekli davranış ltlerini ortaya koyar. Programın hedef boyutunda “Niçin öğretiyoruz?” sorusuna yanıt aranır (Demirel ve Kaya, 2006: 14).

İçerik: Belirlenen amaçlara ulaşmak için “Ne ğretelim?” sorusuna cevap aranır. Büyük oranda da hedef-içerik (amaç-araç) ilişkisi kullanılarak amaca uygun bilgilerin aktarılması istenir (Demirel, 2004: 35).

Eğitim Durumları: Programın süreç boyutudur. Amaca uygun seçilen bilgi muhtevasının bireye aktarılması nasıl olmalıdır; diğer bir deyişle “Nasıl ğretelim” sorusuna cevap aranır. Bunun içinde sınıf içi uygulamalarda “Hangi yöntem ve teknikleri uygulayalım?, Hangi araç-gereçlerden yararlanalım?” sorularına cevap arar (Demirel, 2004: 35).

Değerlendirme: Eğitim-öğretim devresi arasında ve sonunda programın ön gördüğü amaçlara ulaşip ulaşılmadığına bakılarak öğrenci, öğretmen ve uygulanan programa ilişkin dönüt sağlar (Çöndü, 2004: 73). Yapılan eğitimin kalite kontrolü yapılır (Demirel, 2004: 35).

2.10.4. Beden Eğitimi Programının Temel Öğeleri

Öğrenim Standartları

Öğrencilerden okullarda beden eğitimiyle ilgili olarak birçok özellik kazanmaları beklenir. Böylece öğrenciler fiziksel olarak eğitim haklarını gerçekleştirirler. Bu çerçevede etkinliklere katılan birey, öğrenim sürecinin sonunda bazı standartlara ulaşır. Bu standartların anlamı, her bireyin kendi kapasitesi içerisinde fiziksel etkinliklere katılım için gerekli bilgi, beceri ve tutumları kazanması ve bunları sürdürmesidir. Çeşitli kaynaklardan (NASPE, 2004; www.ichper.sd.org, 2006) yararlanılarak ve ülkemizin koşulları da dikkate alınarak belirlenen standartlar aşağıda kısaca açıklanmıştır.

Birinci Standart: Çeşitli fiziksel etkinliklere katılabilmek için hareket örüntüleri ve devinimsel becerilerde yeterlilik gösterir.

Bu standardın amacı, fiziksel etkinliklere katılım için gerekli fiziksel becerileri geliştirmektir. Hareketlere ilişkin becerileri öğrenmek öğrencinin ders içi ve ders dışı etkinliklere katılım olasılığını yükseltir. İlk 3 yılda öğrenci, yer değiştirme, dengeleme ve nesnelere kontrol eden hareketleri yapmada olgunluk ve çok yönlülük kazanır. 4-5. sınıflarda ise bu beceriler özelleştirilerek özellikle dans, cimnastik ve değişik oyunlara ilişkin yeterlikler gelişir. 6-8. sınıflarda ise bunlar kalıcı hâle gelir, birleştirilir ve çeşitlenir. Bir spor dalına ilişkin beceriler sergilenebilir. Yani, hareketler bu süreçte karmaşık olarak yapılabilir.

İkinci Standart: Fiziksel etkinliği öğrenirken ve yaparken hareketle ilgili kavram, ilke, kural, strateji ve taktikleri anladığını gösterir.

Bu standardın amacı, öğrencilerin bilişsel bilgiyi anlayarak, devinişsel becerilerin edinilme ve geliştirilmesinde onu kullanmayı kolaylaştırmaktır. Bilişsel bilgi; hareketin yapılmasına ilişkin kavram, ilke, kural, strateji ve taktiklerin yanında spor psikolojisi ve sosyoloji, biyomekanik ve egzersiz fizyolojisi gibi disiplinlere ait bilgiyi de içerir. Bu kavramların, ilkelerin bilinmesi, bunlara nasıl ve ne zaman başvurulacağına yönelik bağımsız öğrenme olasılığını artırır. Böylece fiziksel etkinliklerde daha düzenli ve etkili katılım sağlanır. İlköğretimin ilk 3 sınıfında harekete ilişkin kavram, ilke ve kuralların kazanılması yeterlidir. 4-8. sınıflarda ise öğrenciler etkinlik içerisinde yeni strateji ve taktikler geliştirip kavram, ilke ve kuralları gerçek yaşamda ve fiziksel etkinliklerde uygulayarak genellemeler yapabilirler.

Üçüncü Standart: Sağlığı güçlendirici düzeyde fiziksel etkinliğe katılımı başarır ve korur.

Bu standardın amacı, etkin, sağlıklı bir yaşam tarzı sağlayan bireysel farkındalık için öğrencinin bilgi, beceri ve tutumunu geliştirmesidir. Öğrenciler beden eğitimi derslerinde, serbest zamanlarını etkili değerlendirmek için gerekli temel fiziksel uygunluğu edinirler. Sağlıkla ilişkili fiziksel uygunluk; kalp- damar ve solunum sistemi dayanıklılığı, esneklik, kas kuvveti ve dayanıklılığı ve vücut kompozisyonunu içerir. Öğrenciler ayrıca; fiziksel etkinliğe ilişkin kurallara, işlemlere bağlılık, işbirliği ve grup çalışması, etik davranış, kültürel, fiziksel, cinsiyet, sosyo-ekonomik durum, vb. farklılıklara saygılı ve olumlu toplumsal etkileşim gibi özellikleri geliştirirler. Diğer yandan, öğrencilerin fiziksel uygunluk düzeylerini artırma beklentileri, başlangıç düzeylerindeki çeşitliliği ve uzun dönem amaçlı fiziksel uygunluk sağlamaları göz önünde bulundurularak bireysel temeller üzerine kurulmalıdır. Öğrenim sürecinde, zor fiziksel etkinliklere katılım için gerekli beceriler edinilir. Ayrıca öğrencilerin planlama, uygulama ve fiziksel uygunluk geliştirmek için uygun olan fiziksel etkinlikleri

izleme/gözleme becerileri gelişir. İlköğretime başlayan çocuklar için önemli nokta, fiziksel uygunluk öğelerini bilmeleri ve fiziksel uygunluğu artıran sağlığı geliştirici etkinliklere katılırken eğlenmeleridir. 1-5. sınıf öğrencileri, fiziksel uygunluk öğeleriyle ilgili bilgi ile bunları geliştirme; devam ettirme yollarını tam bir fiziksel uygunluk içinde her birinin ne kadar önemli olduğunu öğrenirler. 6-8. sınıf öğrencileri, fiziksel uygunluk düzeylerini artıracak uygun bir bireysel fiziksel uygunluk programını tasarlayıp geliştirebilirler. Etkinliklere ilişkin kuralları belirleme sürecindeki kararlara katılırlar.

Dördüncü standart: Fiziksel etkinliklere düzenli olarak katılır.

Bu standardın amacı, fiziksel etkinliklerde düzenli katılım modelleri oluşturmaktır. Bu standart beden eğitimi derslerini ve öğrencilerin ders dışındaki yaşantılarını birleştirir. Beden eğitimi derslerinde katılım çok önemli olmasına rağmen, öğrencinin okul dışında ne yaptığı, gelecek yetişkin nesillerde olabilecek sağlık problemlerini önlemeye yardım edecek etkin, sağlıklı yaşam biçimi geliştirmek için önemlidir. Öğrenciler, beden eğitimi dersleri dışında düzenli fiziksel etkinliklere katıldıklarında beden eğitimi derslerinde edindikleri bilgi ve becerilere başvururlar. Öğrenciler fiziksel etkinliklere gönüllü olarak katılmaya başladıklarında, etkinliklerden keyif almaya başlarlar. Etkinlik ile onun beden üzerindeki hızlı ve gözlenebilir etkileri arasındaki ilişkiyi fark etmeye başladıklarında ise fiziksel etkinliklere düzenli katılım başlar; bu da bedenin fiziksel ve psikolojik sağlığını, toplumsal fırsatları, ilişkileri ve de yaşamın kalitesini artırır. Öğrenciler ilgili alanlarını geliştirme fırsatı bulurlarsa, fiziksel etkinliklere katılım olasılıkları da o kadar yüksek olur. İlk 3 sınıfta öğrenciler fiziksel etkinliklerden zevk almayı; 4-8. sınıflarda ise fiziksel etkinliğin faydalarından yararlanmak için bağlılık ve ciddiyet gerektiğini öğrenirler. Bu nedenle, öğrencilerin fiziksel etkinliklere katılmaları teşvik edilmelidir.

Beşinci standart: Fiziksel etkinlik ortamlarında sorumlu kişisel ve toplumsal davranış sergiler.

Bu standardın amacı, kişisel bir anlam kazandıran fiziksel etkinliğe katılmanın değer ve içsel yararlarının bilincini geliştirmektir. Fiziksel etkinlik kendini ifade etme ve toplumsal etkileşim için fırsatlar sağlayarak zevkli, zorlayıcı ve eğlenceli olabilir. Bu yararlar kendine güveni geliştirir ve kişinin kendisiyle ilgili olumlu bir tutum geliştirmesine yardımcı olur. Böylece insanların hayatları boyunca bir etkinlikte yer almalarını sağlar. İlköğretim 1-5. sınıf öğrencileri fiziksel etkinliklere katılmaktan zevk alırlar, mücadeleden hoşlanırlar ve hareket becerileri geliştikçe eğlenirler. 6-8. sınıflarda fiziksel etkinliklere katılmak, zorluklarla mücadele için bir fırsattır, toplumsal etkileşim ve grup üyeliği için önemli bir süreçtir.

Kazanımlar

Kazanımlar belirlenirken bireyin gelişim özellikleri, bilimsel araştırma bulguları ve bireyin gereksinimleri dikkate alınarak iki ana öğrenme alanı (1. Hareket Bilgi ve Becerileri, 2. Etkin Katılım ve Sağlıklı Yaşam) için ayrı ayrı belirlenmiş ve diğer derslerdeki benzer kazanımlarla ilişkilendirilmişlerdir.

Öğrenme Alanları ve Alt Öğrenme Alanları

Beden eğitimi dersi iki ana boyutta yapılandırılmıştır. Bunlar; A. Hareket bilgi ve becerileri ile B. Etkin katılım ve sağlıklı yaşamdır.

Hareket becerileri; temel hareket becerileri, özelleşmiş hareket becerileri ve spor becerileri olarak sınıflandırılabilir (Pangrazi, 2001). Etkin katılım ve sağlıklı yaşam ise düzenli fiziksel etkinlik, sağlıkla ve performansla ilişkili fiziksel uygunluğu koruma ve güçlendirme, fiziksel etkinlik beslenme ilişkisi, kişisel güvenlik ve kazalardan korunma (Pangrazi, 2001), spor organizasyonları ve olimpiyat oyunları, Atatürk ve ulusal bayramları içermektedir.

Beden eğitimi dersi öğrenme alanları ve alt öğrenme alanları sınıflaması Tablo 2.1’de verilmiştir.

Tablo 2.1. Beden eğitimi dersi öğrenme alanları ve alt öğrenme alanları

Öğrenme Alanı	Alt Öğrenme Alanı		Tutum ve Değerler
A. Hareket Bilgi ve Becerileri	1. Temel hareket bilgi ve becerileri	- Yer değiştirme hareketleri - Dengeleme hareketleri - Nesne kontrolü gerektiren hareketler - Birleştirilmiş hareketler	Kişisel ve Toplumsal Gelişim
	2. Özelleşmiş hareket bilgi ve becerileri	- Vücut yönetimi - Ritmik hareketler - Cimnastik - Bireysel ve eşli mücadeleler - Oyun	
	3. Spor bilgi ve becerileri	- Doğa sporları - Dans - Oyunlar - Cimnastik - Bireysel ve eşli sporlar - Yüzme	
B. Etkin Katılım ve Sağlıklı Yaşam	1. Düzenli fiziksel etkinlik - Fiziksel etkinliklere düzenli katılım - Fiziksel uygunluğu koruma ve güçlendirme - Fiziksel etkinlik ve beslenme - Kişisel güvenlik ve kazalardan korunma 2. Atatürk ve ulusal bayramlar 3. Spor organizasyonları ve olimpiyat oyunları		

Sınıflara Göre Kazanım Dağılımları

Sınıflara göre her öğrenme alanında kaç kazanım olduğu ve yüzdeleri Tablo 2.2’de verilmiştir.

Tablo 2.2. Sınıflara göre kazanım dağılımları

Düzy	Öğrenme Alanı	Alt Öğrenme Alanı	Kazanım Sayısı	Yüzde (%)
1-3. Sınıf	Hareket bilgi ve becerileri	Temel hareket bilgi ve becerileri	25	79
	Etkin katılım ve sağlıklı yaşam	Düzenli fiziksel etkinlik	5	15
		Atatürk ve ulusal bayramlar	2	6
	Toplam		32	100
4-5. Sınıf	Hareket bilgi ve becerileri	Özellileşmiş hareket bilgi ve becerileri	21	61
	Etkin katılım ve sağlıklı yaşam	Düzenli fiziksel etkinlik	8	24
		Atatürk ve ulusal bayramlar	3	9
		Spor organizasyonları ve olimpiyat oyunları	2	6
	Toplam		34	100
6-8. Sınıf	Hareket bilgi ve becerileri	Spor bilgi ve becerileri	24	65
	Etkin katılım ve sağlıklı yaşam	Düzenli fiziksel etkinlik	7	19
		Atatürk ve ulusal bayramlar	3	8
		Spor organizasyonları ve olimpiyat oyunları	3	8
	Toplam		37	100

2.11. Yapılandırmacı Yaklaşım

Mevcut programın şekillendirilmesinde dikkate alınan en önemli değişkenlerden biri de Yapılandırmacılıktır (Constructivism). Yapılandırmacılık, bilgi nedir? öğrenme nedir?

nesnellik olası mıdır? gibi sorulara cevap aranırken ortaya çıkan modern bir bilgi kuramıdır. Yapılandırmacılık geleneksel bilgi kuramlarından oldukça farklıdır. Bu kuramda bilgi öğrenenin var olan değer yargıları ve yaşantıları tarafından üretilir, öğrenme ve bilgi bireyin yaşantısından bağımsız değildir. Literatürde yapılandırmacılığın farklı çeşitleri görülmekle birlikte (bilişsel, sosyal ve radikal yapılandırmacılık gibi) hepsinde ortak nokta bilginin öznelliği ve yapılandırmacılığın bir anlam oluşturma teorisi olmasıdır (Oral, 2011:430).

Yapılandırmacı yaklaşıma göre öğrenciler, kendi öğrenmelerini yapılandırırlar. Yeni öğrenmeler öğrenenin önceki yaşantılara dayanır. Buna göre, öğrenme için toplumsal etkileşim gereklidir ve anlamlı öğrenme için özgün öğrenme görevleri olması gerekir. Yapılandırmacı yaklaşım ilkeleri ile işlenen derslerde öğretme-öğrenme ortamlarını katılımcı ve etkili hâle getirmek gerekmektedir. Bu durumda her öğrenci etkinliğe katılmakta ve kendisini ifade etmektedir. Çünkü öğrenme yaşantıları öğrencilerin ilgi, istek, gereksinim ve ön öğrenmelerine dayanmaktadır. Her birey birbirinden farklı ve kendine özgü olduğundan, öğrenme yolları da buna göre farklılık göstermelidir. Bu bağlamda, yapılandırmacı yaklaşımın temel ilkeleri aşağıdaki gibi özetlenebilir (Yurdakul, 2005):

- Tüm öğrenme etkinlikleri geniş bir görev ya da probleme bağlanmalıdır (Beden eğitiminde görev olarak standartlar temel alınmalıdır).
- Öğrenenlerin kendilerine özgün bilgi yapıları, kendilerinin oluşturacakları yaşantılar şeklinde düzenlenmeli ve bu yaşantılar yoluyla öğrenme sorumluluğu öğrenenlere bırakılmalıdır.
- Yeni öğrenmeleri oluşturmada ön bilgiler (öğrenmeler) dikkate alınmalıdır.
- Öğrenme sürecinde sosyal etkileşim sağlanmalıdır.
- Anlamlı öğrenmeyi gerçekleştirmek üzere özgün öğrenme görevleri tasarlanmalı ve gerçek yaşamın karmaşıklığını yansıtacak öğrenme ortamı oluşturulmalıdır.

- Çoklu gerçeklikler açığa çıkarılarak bilişsel çelişkiler yaratılmalı ve bireysel anlamın oluşmasını destekleyecek etkinlikler düzenlenmelidir.
- Bilgiyi yapılandırma sürecinin farkına varılmasını desteklemek üzere nasıl öğrenildiğinin yansıtılmasını sağlayacak yaşantılar düzenlenmelidir.
- Öğrenme için tehlikesiz ve güvenli bir ortam yaratılmalıdır.
- Öğrenen düşüncelerinin desteklendiği bir öğrenme ortamı yaratılmalıdır.

Yapılandırmacı öğretme-öğrenme etkinlikleri hazırlanırken ve uygulanırken öğrencilerin işbirliğine dayalı öğrenmeleri, problem çözmeleri, gözlem yapmaları, buluşa dayalı yaklaşımlar sergilemeleri, araştırma yapmaları, sorgulamayı bir yöntem olarak kullanmaları, yorumlama ve açıklama yapmaları gibi bilgi, beceri ve tutumu içselleştirebilecekleri yaklaşımları kullanmaları sağlanmalıdır. Bu bağlamda, yapılandırıcı yaklaşımın beden eğitimi alanına yansması, öğrenen merkezlilik ve aktif katılım ilkeleri doğrultusunda öğrencinin sürece etkin katılması ve öğrendiklerini gerçek yaşama yansıtmasıyla olacaktır (Boutigny ve Gueriot, 1998). Örneğin, koşma, sıçrama, çarpma, hedefe ulaşma gibi özellikleri kazanan birey kalabalık bir koridorda tenefüs arasında başkalarına çarpmadan koşabilir, kalabalık bir kaldırımda yürürken başkalarına ve diğer nesnelere çarpmadan yürüyerek olası kazalardan da korunabilir. Halk oyunlarını öğrenen birey kendi kültürü hakkında bilgi edinir ve paylaşmayı öğrenir.

2.12. Program Değerlendirme

Eğitim programlarındaki aksaklıkların ortaya çıkarılabilmesi ve bu aksaklıklara çözümler üretebilmek için programlar sistematik bir şekilde sürekli olarak değerlendirilmelidir. Değerlendirme; öğretim süreci ile ilgili dönüt alma çalışması olarak tanımlanabilir (Erginer, 2004). Daha kapsamlı bir şekilde söylemek istersek değerlendirme, değerlendirilen nesnenin değerini, kalitesini, faydasını, verimliliğini veya önemini belirlemek için belli kriterlerin belirlenmesi, açıklanması ve uygulanmasıdır. Değerlendirme, araştırma ve yargılama metotları gerektirmektedir (Worthen, 1997).

Program değerlendirme çalışmalarında değerlendirme uzmanının ne tip bilgiler toplamayı planladığı önem taşımaktadır. Toplanacak olan bilgiler şunlar olmalıdır: Amaçlar, stratejiler, planlar, uygulama süreci, sonuç ve etkiler. Değerlendirme sürecinde ise üç aktivite olmalıdır: Bunlar problem üzerine yoğunlaşma, deneye dayalı bilgiler toplama ve analiz etme, bulguları ilgililere iletme sürecidir (Mcneil, 1996).

Sonuca odaklı geleneksel yaklaşımların aksine sürece odaklı olan yeni değerlendirme yaklaşımlarına ihtiyaç duyulmaktadır. Böylece öğretim süreci içerisinde yapılacak olan değerlendirme çalışmaları ile programın aksayan kısımlarını düzeltme ve geliştirme şansımız artmaktadır. Program geliştirme amacıyla yapılacak olan öğretim programını değerlendirmeye yönelik genel yaklaşımları Erginer (2004) tarafından şu şekilde sınıflandırılmıştır:

Eğitim Programı Tasarısına Bakarak Değerlendirme; düşünülen öğretim programının çağdaş program geliştirme ilkeleriyle ne derece uyumlu olarak hazırladığı konusunda bilgi vermektedir. Ortama Bakarak Değerlendirme; öğretim uygulamalarının gözlemlenerek betimlenmesi şeklinde yapılmaktadır. Başarıya Bakarak Değerlendirme; öğretim dönemi sonunda öğrenim düzeyini gösteren verilere bakarak sistem hakkında bir yargıya varılmaktadır. Erişiyeye Bakarak Değerlendirme; öğrencinin okula başlangıç ve çıkış davranışları arasında ki, hedeflerle tutarlı farkın değerlendirilmesidir. Öğrenmeye Bakarak Değerlendirme; öğrenme sürecinde elde edilen istenmedik öğrenmelerle, beklenmedik fakat istendik öğrenmeleri içeren öğrenci hakkında yargılara ulaşmamızı sağlayan bir değerlendirmedir. Ürün ve Yan Ürünlere Bakarak Değerlendirme; erişiyeye ağırlıklı olarak elde edilen sonuçların değerlendirildiği bir yaklaşımdır.

Eğitim programlarının değerlendirilmesi sürecinde programla ilgili sağlam verilerin toplanması ve bunların yorumlanması için bir dizi araştırma yapılması gereğini vurgulayan Erden (1998), sonuçların kullanışlı ve program geliştirici nitelikte olabilmesi

için araştırma probleminin önceden belirlenmesi gerektiğini vurgulamaktadır. Erden'e göre program değerlendirmede; 1. Eğitim programı hedeflerini ne ölçüde gerçekleştirmektedir? 2. Eğitim programındaki temel aksaklık ve eksiklikler nelerdir? Sorularına aranan yanıtlardan birincisi "ürüne ve erişiyeye bakarak değerlendirme", ikincisi ise "programın öğelerine dönük değerlendirme" dir.

Programın Öğelerine Dönük Değerlendirme; bu değerlendirme yaklaşımında hem program taslağında hem de tasarımın uygulanması sırasında meydana gelebilecek olası hataların ortaya çıkması mümkün görünmektedir. Aşağıda eğitim programlarının öğelerine dönük değerlendirmede cevaplanması gereken belli başlı sorular program tasarımının hazırlanmasında izlenen sıra ile verilmektedir:

- Genel ve Özel Hedeflerin Değerlendirilmesi
- Kapsamın Değerlendirilmesi
- Eğitim Durumlarının Değerlendirilmesi
- Sınama Durumlarının Değerlendirilmesi
- Öğeler Arasındaki İlişkilerin Değerlendirilmesi (Erden, 1998)

Ürüne ya da erişiyeye bakarak değerlendirme, programın hedefleri kazandırmadaki etkisi hakkında bilgi verirken öğelerdeki aksaklık ve eksiklikleri göstermede yetersiz kalabilir. Programın düzeltilmesi ya da geliştirilmesine yönelik bulgu elde etmek için her bir öğenin değerlendirilmesi gerekir (Bayrak ve Erden, 2007).

Değerlendirme çalışmalarında asıl amacın izlenen yöntemlerin, kullanılan araçların programın başında belirtilen amaçlara ne derece hizmet ettiğinin belirlenerek süreçte aksayan durumların giderilmesi olmalıdır. Süreç içerisinde yapılacak olan değerlendirme çalışmalarında öğretmenlerin görüşlerine verilecek önemin yanı sıra öğretmenlerde eğitim süreci içerisinde kendi kendilerini ve programı mutlaka eleştirel bir gözle değerlendirmelidirler. Öğretmenlerin yapacakları öz değerlendirme süreci, muhakkak ki programın gelişmesine katkı sağlayacaktır. Eğer bu değerlendirme olmaz ise çalışmaların gelişmesi düşünülemez (Kelly, 2004, Akt: Erdoğan, 2009).

2.13. İlgili Araştırmalar

Akdoğan (2009) çalışmasında beden eğitimi öğretmenlerinin ilköğretim beden eğitimi dersi yeni öğretim programına yönelik görüşlerini tespit etmeye çalışmıştır. Uygulamaya ayrılan zaman açısından bazı sorunlar yaşandığı görülmüştür. Diğer taraftan öğretmenler, yeni öğretim programının ülke şartlarına tam olarak uygun olmadığını, ilköğretim beden eğitimi dersi yeni öğretim programının öğretmen nitelikleriyle bağdaştığını, beden eğitimi dersleriyle ilgili görevlendirmeler sorunu olmadığını, seçmeli spor dersleriyle ilgili sorun yaşanmadığını düşünmektedirler.

Erdoğdu (2009), 2006–2007 öğretim yılında ülke genelinde uygulanmaya başlanan yeni ilköğretim beden eğitimi dersi öğretim programının genel amaçları, kazanımları, öğrenme-öğretme süreci ve ölçme-değerlendirmeye ilişkin uygulanabilirlik düzeyinin beden eğitimi öğretmen görüşlerine göre değerlendirmiştir. Beden Eğitimi öğretmenlerine göre programın uygulanabilirlik düzeyinin yeterli olmadığı görülmüştür.

Tekin'e (2006) göre ilköğretim okullarında beden eğitimi dersinin disiplinler arası bir özelliğe sahiptir ve bireyler üzerinde fiziksel ve psikolojik yararlar sağlaması bakımından önemlidir. Tekin (2006) çalışmasında il değişkenine göre bazı ilköğretim okullarında Beden Eğitimi dersinin işlenişi ile ilgili öğrenci görüşlerini değerlendirmiştir. Sonuçta, ilköğretim okullarında beden eğitimi dersi uygulanma düzeyi genel olarak olumlu bulunmuştur.

Gözütok, Akgün ve Karacaoğlu'nun (2005) çalışmasında ilköğretim programı öğretmen yeterlilikleri açısından incelenmiştir. Sonuç olarak, öğretmenlerin yeni programlara ilişkin bazı konularda kendilerini yeterli hissetmedikleri ve yeterli olduklarını düşündükleri konularda da gerekli becerileri yeterli biçimde sergileyemedikleri görülmüştür.

Yaşar, Gültekin, Türkkan, Yıldız ve Girmen (2005) yeni ilköğretim programlarının uygulanmasına ilişkin yaptıkları araştırmada öğretmenlerin programın kazanımlar, içerik, öğretme-öğrenme süreci, öğretim teknolojileri ve materyal geliştirme, ölçme ve değerlendirme boyutları bakımından kesinlikle eğitim gereksinimi içinde olduklarını ortaya koymuşlardır. Ayrıca, programların uygulanmasında karşılaşılabilecek çeşitli muhtemel sorunların bulunduğunu belirtmişlerdir.

Şirin ve Bozkurt (2005) tarafından yapılan araştırmada ise sınıf öğretmenlerinin beden eğitimi dersine karşı tutumlarının olumlu olduğu görülmekle birlikte öğretim tekniklerini kullanma ve uygulama düzeylerinin yeterli olmadığı ve bu konuda eğitime gereksinim duydukları ortaya konulmuştur.

Demirhan'a göre (2002) öğretme işi bir kararlar zinciridir. Bu kararlar hedefler, konu, öğretme-öğrenme süreci ve değerlendirme hakkındaki öğretmenin aldığı kararlardan oluşur. Her öğretim etkinliğinin daha önceden alınmış bir kararın sonucudur.

Elkatmış'a göre (2002) 1980 yılına kadar yapılan program geliştirme çalışmalarında bir önceki programla sonraki program arasında önemli bir değişiklik bulunmamaktadır. 1982 yılında Talim Terbiye Kurulu programların, her ders için ayrı ayrı olmak üzere "hedefler, hedef davranışlar, işleyiş ve değerlendirme" boyutları göz önünde bulundurularak hazırlanması esasını getirmiştir. Elkatmış (2002) tarafından incelenen 1980 öncesindeki programlarına derslerin sadece genel hedefleri bulunurken 1980 sonrasında hazırlanan programlarda ise özel hedefler de bulunmaktadır.

Temel ve Sunay'a (2002) göre, Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği programı bulunan üniversitelerde görev yapacak öğretim elemanlarının yetiştirilmesine önem verilmeli ve buna yönelik olarak spor bilimlerinde yüksek lisans ve doktora programları açılmalıdır. Diğer taraftan, beden eğitimi ve spor programı bulunan üniversitelerin fiziki koşulları

iyileştirilmelidir. Böylece hem beden eğitimi ve spor öğretmeni yetiştirilmesine hem de spor bilimlerinin gelişimine olumlu katkı sağlanacaktır.

Yüksel (2000) MEB bünyesinde program geliştirme çalışmalarını yürüten birimlerin koordinasyonunda bazı eksiklikler bulunduğunu ifade etmektedir. Bu durumun nedenleri olarak her birimin program geliştirme çalışmalarını farklı biçimlerde yürütmesini ve birimler arasındaki iletişimin yeterli düzeyde olmamasını belirtmektedir. Diğer taraftan, program geliştirme çalışmalarında ihtiyaç tespiti araştırmalarının ve ilgili komisyonlarca geliştirilen programların ön uygulama ve değerlendirme sürecinin de yeterli olmadığını söylemektedir.

Yaylacı (1998a) Beden Eğitimi öğretmenleri ve ilköğretim öğrencilerinin Beden Eğitimi dersi program ve uygulamaları hakkındaki görüşlerini incelemiştir. Araştırmasında ilköğretim okullarında uygulanan beden eğitimi programının bazı yönlerden eksiklikleri bulunduğunu ifade etmektedir. Program öğrencilerin ihtiyaçlarını tam anlamıyla karşılayamamakta ve bu nedenle programın çeşitli yönlerden geliştirilmesine ihtiyaç duyulmaktadır.

Yaylacı (1998b), başka bir çalışmada da ilköğretim okullarının beden eğitimi programını incelemiştir. Sonuç olarak, ilköğretim okullarında takip edilen mevcut Beden Eğitimi dersi öğretim programının çağdaş spor bilimlerinin öngördüğü biçimde yerine getirilmesinde yetersizlikler bulunduğunu ifade etmektedir. Ayrıca, ilköğretim okullarında Beden Eğitimi dersinin amaçlarına uygun olarak çok iyi hazırlanmış, öğrenci gelişiminin bütün boyutlarını ele alan, çağın ihtiyaçlarına cevap verebilecek ve ülkemizin farklı bölgelerine göre esneklik özelliğine sahip öğretim programlarının nitelikli beden eğitimi öğretmenleri tarafından uygulanması gerektiğini belirtmektedir.

Yüksel (1996) MEB tarafından beden eğitimi öğretim programlarında değişiklikler yapılırken öğretmen görüşlerinin yeterince alınmadığını ve çoğu zaman öğretmenlerin

değişiklik çalışmaları hakkında bilgi sahibi olmadıklarını savunmaktadır. Bununla birlikte, öğretmenlerin program geliştirme konusunda ihtiyaç duyulan bilgi ve beceriler açısından kendilerini yetersiz gördükleri ve bu eksikliklerini gidererek program geliştirme komisyonlarında aktif olarak katkıda bulunmak istediklerini ifade etmektedir.

Köksal (1995) tarafından yapılan araştırmada, ilkokullarda beden eğitimi dersinin diğer derslerde ve günlük hayatta ihtiyaç duyulan becerilerin kazanılmasına olumlu yönde katkı sağlaması bakımından önemli olduğu görülmüştür. Beden eğitimi dersinin kazanımları açısından haftalık ders saatinin artırılması gerektiği sonucuna ulaşılmıştır. Ayrıca, okullarda beden eğitimi dersi için gerekli araç ve gereçlerin yeterli düzeyde olmamasının dersin işlenişine ve kazanımların sağlanması noktasında olumsuz etki ettiği görülmüştür. Taşmektepligil, Yılmaz, İmamoğlu ve Kılıcıgil (2006) de yaptıkları çalışmada benzer bulgulara ulaşmışlardır.

Çöker'e (1991) göre de materyal eksikliği ve beden eğitimi öğretmenlerinin bilgi- beceri noktasındaki yetersizlikleri ilköğretim okullarında Beden Eğitimi dersinin amaçlarına ulaşılmasını olumsuz yönde etkilemektedir. Dersin amaçlarına tam olarak ulaşamamasının temel nedenlerinden biri, belki de en önemlisi dersin öğretmen, yönetici ve veliler tarafından önemsenmemesidir. Bu durumun diğer faktörlerden daha etkili olduğu görülmektedir. Özdemir (2000) de çalışmasında söz konusu eksiklik ve yetersizliklerin programın kazanımlarına ulaşılmasını olumsuz olarak etkilediğini ifade etmektedir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

YÖNTEM

Bu bölümde araştırma modeli ve örnekleme, araştırmada kullanılan veri toplama araçları, araştırmanın uygulama süreci ve toplanan verilerin analizi yer almaktadır.

3.1. Araştırma Modeli

Araştırma, tarama modelinin kullanıldığı betimsel bir çalışmadır. Betimsel tarama modelinde, belli bir zaman kesiti içinde çok sayıda denek ve objeden elde edilen verilerin analizi ile araştırma problemine veya problemlerine cevap bulunmaya çalışılır. Tarama modeli, geçmişte ya da halen var olan bir durumu var olduğu şekliyle betimlemeyi amaçlayan araştırma yaklaşımıdır. Araştırmaya konu olan olay, birey ya da nesne, kendi şartları içinde ve değiştirilmeden açıklanmaya çalışılır. Onları, herhangi bir şekilde değiştirme, etkileme çabası gösterilmez (Karasar, 2004: 79).

3.2. Evren ve Örneklem

Araştırmanın evrenini, 2013-2014 öğretim yılında Gaziantep ili, Şahinbey merkez ilçesindeki ilkokullarda görev yapan sınıf öğretmeni ve beden eğitimi öğretmenleri oluşturmaktadır. Bu araştırmada, tek tek bireylerin değil, seçkisiz olarak belirlenen grupların örneklem için seçilmesi olarak tanımlanan grup örnekleme yöntemi kullanılmıştır (Özen ve Gül, 2007). Grup örnekleme yöntemi, genellikle büyük ölçekli tarama araştırmalarında kullanılan bir örnekleme türüdür. Ayrıca, örnekleme alınacak birimlerin listelenmesinin zor olduğu durumlarda da bu örnekleme türü uygundur. Bu gibi durumlarda, benzerlik gösteren birimler bir araya getirilerek kümeler oluşturulur

(Balcı, 2010: 94). Bu çalışmanın örneklemini Gaziantep-Şahinbey merkez ilçesine bağlı 27 ilkokulda görev yapan beden eğitimi ve spor öğretmenleri ile sınıf öğretmenleri oluşturmaktadır.

Gaziantep-Şahinbey İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü'nden ilçe merkezindeki okullarda görev yapan Sınıf Öğretmeni ve Beden Eğitimi Öğretmeni sayısı istenmiştir. İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü'nün 2014 verilerine göre ilçe merkezindeki okullarda 250 Beden Eğitimi Öğretmeni ve 2326 Sınıf Öğretmeni görev yapmaktadır. Anderson'a göre (1990:202) evren büyüklüğü 100 olan bir çalışmada %5 hata payı için örneklem büyüklüğü 79 olarak hesaplanmıştır. 500 için 217, 5000 için 356 olarak hesaplanmaktadır (Balcı, 2010: 102). Bu çalışmada 216'sı sınıf öğretmeni 35'i beden eğitimi öğretmeni toplam 251 öğretmen katılmıştır. Bu sayı evreni temsil edebilecek sayıdadır.

3.3. Veri Toplama Araçları

Bu araştırmada Beden Eğitimi Dersi Öğretim Programının değerlendirilmesine ilişkin Şirin ve ark. (2008) tarafından geliştirilmiş olan "Öğretmen Anket Formu" kullanılmıştır. Anket formu 4'lü Likert tipinde 39 madde olarak uygulanmıştır. Alt boyutlara göre; programın genel amaçları 6 madde, kazanımlar 6 madde, öğretme ve öğrenme süreci 11 madde ve ölçme ve değerlendirme 16 madde içermektedir. Şirin ve ark. (2008) Anketin güvenilirlik katsayısını 0.96 olarak bulmuşlardır. Ölçeğin % 96 oranında isteneni gerçekleştirmede güvenilir bir ölçek olduğu söylenebilir. Ölçeğin bütün olarak güvenilirlik analizinin yanı sıra, ölçekte bulunan dört alt boyutun güvenilirliği ayrı ayrı hesaplanmıştır. Buna göre ölçeğe ait alt boyutların güvenilirlik katsayılarının 0.87 ile 0.92 arasında değiştiği görülmüştür. Buna göre, her bir alt boyutun da güvenilir olduğu söylenebilir. Geçerlilik bağlamında, anketin görünüş geçerliliği ile kapsam geçerliliği üzerinde durulmuş ve bunu sağlamak için TTKB uzmanları, alan (beden eğitimi) uzmanları ve öğretmenlerin görüşlerinden yararlanılmıştır. Araştırmada kullanılan anketin geçerlilik ve güvenilirlik analizi Şirin ve

ark. (2008) tarafından yapılmıştır. Ancak bu uygulamada tekrar güvenilirlik analizi yapılarak anketin güvenilirlik katsayısı 0.93 olarak bulunmuştur. Bu değer, anketin güvenilir olduğunu göstermektedir. Bu çalışmada toplam 251 sınıf öğretmeni ve beden eğitimi öğretmeninden “Öğretmen Anket Formu” aracılığıyla veri toplanmıştır.

3.4. Araştırmanın Uygulanması

Öğretmen Anket Formu Gaziantep İl Milli Eğitim Müdürlüğü’nden yazılı izin alınarak 2012-2013 eğitim-öğretim yılının birinci döneminde uygulanmıştır. Formların tamamı araştırmacı nezaretinde gerekli açıklamalar yapılarak katılımcılar tarafından doldurulduktan sonra teslim alınmıştır.

3.5. Verilerin Analizi

Formun uygulanması sonucu elde edilen veriler tanımlayıcı istatistik (frekans- yüzde-aritmetik ortalama) kullanılarak çözümlenmiştir. İstatistiksel hesaplamalarda anlamlılık düzeyi 0.05 olarak belirlenmiştir.

Anket formundaki maddelerin öğretmen görüşlerine göre incelenebilmesi için belirlenen dereceler ve sayısal değerler esas alınarak elde edilen aritmetik ortalama değerleri; Hiç: 1.00–1.75, Az: 1.76–2.50, Kısmen: 2.51–3.25 ve Tamamen: 3.26–4.00 olarak belirlenmiştir. Bu değerlere göre her bir madde için hesaplanan aritmetik ortalamalar değerlendirilerek, yeni Beden Eğitimi Öğretimi Programı’nın belirlenen alt boyutlarına uygunluğu konusunda öğretmen görüşlerindeki genel kanı belirlenmiştir. Ayrıca branş, kurum türü, yaş, cinsiyet ve kıdeme göre öğretmen görüşlerinde anlamlı farklılık bulunmadığını belirlemek için t-testi ve One-Way ANOVA analizi yapılmıştır.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

BULGULAR VE YORUM

Bu bölümde araştırmaya katılanların kişisel özellikleri ve araştırmanın alt problemlerine ilişkin bulgular ve ilgili yorumlar yer almaktadır. Çalışmanın örnekleme ait demografik değişkenlerin frekansları aşağıdaki gibidir:

Tablo 4.1. Branşa göre katılımcı dağılımı

Branş	Frekans	Yüzde (%)
Beden Eğitimi Öğretmeni	35	14
Sınıf Öğretmeni	216	86

Çalışmaya katılan 251 öğretmenden 35'i beden eğitimi ve spor öğretmeni, 216'sı ise sınıf öğretmenidir. İlkokullarda beden eğitimi ve spor dersinden ağırlıklı olarak sınıf öğretmenlerinin sorumlu olması nedeniyle örneklemin %86'sını sınıf öğretmenleri oluşturmaktadır.

Tablo 4.2. Kıdeme göre katılımcı dağılımı

Kıdem	Frekans	Yüzde (%)
1-3	41	16.5
4-7	64	25.5
8-11	59	23.5
12 yıl ve üstü	87	34.5

Çalışmaya katılan öğretmenlerin %16.5'i 1-3 yıl, %25.5'i 4-7 yıl, %23.5'i 8-11 yıl, %34.5'i 12 yıl ve üzeri kıdem sahibidir.

Tablo 4.3. Kurum türüne göre katılımcı dağılımı

Kurum türüne göre katılımcılar	Frekans	Yüzde (%)
Devlet okulu	214	85
Özel okul	37	15

Çalışmaya katılan öğretmenlerin %85'i devlet okullarında, %15'i ise özel okullarda görev yapmaktadır.

Tablo 4.4. Cinsiyete göre katılımcı dağılımı

Katılımcılar	Frekans	Yüzde (%)
Bay	112	45
Bayan	139	55

Çalışmaya katılan öğretmenlerin %45'i bay, %55'i bayandır.

Tablo 4.5. Yaşa göre katılımcı dağılımı

Yaş aralığı	Frekans	Yüzde (%)
20-29	64	25.5
30-39	141	56
40-49	41	16.5
50 ve üstü	5	2

Çalışmaya katılan öğretmenlerin %25.5'i 20-29 yaş, %56'sı 30-39 yaş, %16.5'i 40-49 yaş ve , %2'si 50 yaş ve üzeridir.

4.1. Araştırmaya Katılanların Beden Eğitimi Programına İlişkin Görüşleri

Beden Eğitimi Öğretmenlerinin “Beden Eğitimi Programının Genel Amaçları” Alt Boyutuna İlişkin Görüşlerinin Betimsel İstatistikleri

4.1.1. Birinci alt probleme ilişkin bulgular

Tablo 4.6. Beden eğitimi ve sınıf öğretmenlerinin beden eğitimi dersi öğretim programı'nın “geneli ve genel amaçları”nın uygulanabilirlik düzeyine ilişkin bulgular

Anket Maddeleri	Cevap seçenekleri								$\bar{X}$
	Tamamen		Kısmen		Az		Hiç		
	f	%	f	%	f	%	f	%	
1. Genel amaçlar, ne ölçüde ulaşılabilir özelliktedir?	23	9,2	199	79,3	23	9,2	6	2,4	2,05
5. Genel amaçlar, programda öğrencilere kazandırılması öngörülen kazanımlarla ne ölçüde tutarlıdır?	21	8,4	160	63,7	63	25,1	7	2,8	2,22
9. Beden Eğitimi Dersi öğretim programı ders içi ve diğer derslerle ilişkilendirmelere ne ölçüde olanak sağlıyor?	16	6,4	140	55,8	82	32,7	13	5,2	2,37
13. Öğrenme alanlarının (hareket bilgi ve becerileri; etkin katılım ve sağlıklı yaşam) işleniş sırası ne ölçüde uygundur?	32	12,7	139	55,4	69	27,5	11	4,4	2,24
17. Öğrenme alanlarına ait kazanımların dağılımı ne ölçüde uygundur?	28	11,2	157	62,5	60	23,9	6	2,4	2,18
21. Beden Eğitimi Dersi öğretim programındaki öğrenme alanları beden eğitimi dersinin genel amaçlarıyla ne ölçüde örtüşmektedir?	32	12,7	153	61,0	61	24,3	5	2,0	2,16
Genel ortalama									2,20

Tablo 4.6’da verilen “Genel amaçlar, ne ölçüde ulaşılabilir özelliktedir?” maddesine ilişkin dağılım incelendiğinde, ilköğretim beden eğitimi ve sınıf öğretmenlerinin % 9.2’si “Tamamen”, % 79.3’ü “Kısmen” seçeneğini işaretlerken % 9.2’si “Az”, ve % 2.4’ü ise “Hiç” seçeneklerini işaretlemişlerdir. Bu maddeye ilişkin genel ortalama $X = 2.05$ (Az) düzeyinde gerçekleşmiştir.

“Genel amaçlar, programda öğrencilere kazandırılması öngörülen kazanımlarla ne ölçüde tutarlıdır?” maddesine göre ilköğretim beden eğitimi ve sınıf öğretmenlerinin % 8,4’ü “Tamamen” seçeneğini işaretlerken % 63,7’si “Kısmen”, % 25,1’i “Az” ve % 2,8’i ise “Hiç” seçeneklerini işaretlemişlerdir. Bu maddeye ilişkin genel ortalama $X = 2.22$ (Az) düzeyinde gerçekleşmiştir.

“Beden Eğitimi Dersi öğretim programı ders içi ve diğer derslerle ilişkilendirmelere ne ölçüde olanak sağlıyor?” maddesine göre ilköğretim beden eğitimi ve sınıf öğretmenlerinin % 6,4’ü “Tamamen” seçeneğini işaretlerken % 55,8’si “Kısmen”, % 32,7’i “Az” ve % 5,2’i ise “Hiç” seçeneklerini işaretlemişlerdir. Bu maddeye ilişkin genel ortalama $X = 2.37$ (Az) düzeyinde gerçekleşmiştir.

“Öğrenme alanlarının (hareket bilgi ve becerileri; etkin katılım ve sağlıklı yaşam) işleniş sırası ne ölçüde uygundur?” maddesine göre ilköğretim beden eğitimi ve sınıf öğretmenlerinin % 12,7 si “Tamamen” seçeneğini işaretlerken % 55,4’ü “Kısmen”, % 27,5’i “Az” ve % 4,4’ü ise “Hiç” seçeneklerini işaretlemişlerdir. Bu maddeye ilişkin genel ortalama $X = 2.24$ (Az) düzeyinde gerçekleşmiştir.

“Öğrenme alanlarına ait kazanımların dağılımı ne ölçüde uygundur? ” maddesine göre ilköğretim beden eğitimi ve sınıf öğretmenlerinin % 11,2 si “Tamamen” seçeneğini işaretlerken % 62,5’i “Kısmen”, % 23,9’u “Az” ve % 2,4’ü ise “Hiç” seçeneklerini işaretlemişlerdir. Bu maddeye ilişkin genel ortalama $X = 2.18$ (Az) düzeyinde gerçekleşmiştir.

“Beden Eğitimi Dersi öğretim programındaki öğrenme alanları beden eğitimi dersinin genel amaçlarıyla ne ölçüde örtüşmektedir? ” maddesine göre ilköğretim beden eğitimi ve sınıf öğretmenlerinin % 12,7 si “Tamamen” seçeneğini işaretlerken % 61,0’i

“Kısmen”, % 24,3’ü “Az” ve % 2,0’ı ise “Hiç” seçeneklerini işaretlemişlerdir. Bu maddeye ilişkin genel ortalama $X = 2.16$ (Az) düzeyinde gerçekleşmiştir

4.1.2. İkinci alt probleme ilişkin bulgular

Tablo 4.7. Beden eğitimi ve sınıf öğretmenlerinin beden eğitimi dersi öğretim programı’ndaki “kazanımların” uygulanabilirlik düzeyine ilişkin bulgular

Anket Maddeleri	Cevap seçenekleri								$\bar{X}$
	Tamamen		Kısmen		Az		Hiç		
	f	%	f	%	f	%	f	%	
2.Kazanımlar beden eğitimi dersinin var oluş amaçlarına ne kadar uygundur?	27	10,8	172	68,5	48	19,1	4	1,6	2,12
6.Kazanımlar okul çevresi ya da yerel imkânların beden eğitiminde kullanılmasını ne ölçüde desteklemektedir?	19	7,6	108	43,0	95	37,8	29	11,6	2,53
10.Kazanımlar programda öngörülen hareket bilgi ve becerileri (spor bilgi becerileri) ne ölçüde kazandırabilecek niteliktedir?	21	8,4	161	64,1	62	24,7	7	2,8	2,22
14.Kazanımlar programda öngörülen etkin katılım ve sağlıklı yaşam (düzenli fiziksel etkinlik; Atatürk ve ulusal bayramlar; spor organizasyonları ve olimpiyat oyunları) ne ölçüde kazandırabilecek niteliktedir?	32	12,7	117	46,6	87	34,7	15	6,0	2,34
18.Kazanımlar, birbirleriyle ne ölçüde tutarlıdır?	42	16,7	152	60,6	54	21,5	3	1,2	2,07
22.Kazanımlar programda öngörülen temel becerileri ne ölçüde kazandırabilecek niteliktedir? (eleştirisel düşünme, yaratıcı düşünme, problem çözme, karar verme, Türkçeyi doğru etkili ve güzel kullanma, araştırma, iletişim, bilgi teknolojilerini kullanma, öz yönetim, bilimin temel kavramlarını tanıma, milli manevi ve evrensel değerlere duyarlı olma, kişisel ve sosyal değerlere önem verme, estetik zevk kazanma, güvenlik ve	29	11,6	145	57,8	68	27,1	9	3,6	2,23

koruma sağlama)									
Genel ortalama									2,25

Tablo 4.7’de verilen “Kazanımlar beden eğitimi dersinin var oluş amaçlarına ne kadar uygundur? ” maddesine ilişkin dağılım incelendiğinde, ilköğretim beden eğitimi ve sınıf öğretmenlerinin % 10.8’i “Tamamen” % 68.5’i “Kısmen” seçeneğini işaretlerken % 19.1’i “Az”, ve % 1.6’sı ise “Hiç” seçeneklerini işaretlemişlerdir. Bu maddeye ilişkin genel ortalama $X = 2.12$ (Az) düzeyinde gerçekleşmiştir.

“Kazanımlar okul çevresi ya da yerel imkânların beden eğitiminde kullanılmasını ne ölçüde desteklemektedir?” maddesine ilişkin dağılım incelendiğinde, ilköğretim beden eğitimi ve sınıf öğretmenlerinin % 7.6’sı “Tamamen” % 43.0’ı “Kısmen” seçeneğini işaretlerken % 37.8’i “Az”, ve % 11.6’sı ise “Hiç” seçeneklerini işaretlemişlerdir. Bu maddeye ilişkin genel ortalama $X = 2.53$ (Kısmen) düzeyinde gerçekleşmiştir.

“Kazanımlar programda öngörülen hareket bilgi ve becerileri (spor bilgi becerileri) ne ölçüde kazandırabilecek niteliktedir? ” maddesine ilişkin dağılım incelendiğinde, ilköğretim beden eğitimi ve sınıf öğretmenlerinin % 8.4’ü “Tamamen” % 64.1’i “Kısmen” seçeneğini işaretlerken % 24.7’si “Az”, ve % 2.8’i ise “Hiç” seçeneklerini işaretlemişlerdir. Bu maddeye ilişkin genel ortalama $X = 2.22$ (Az) düzeyinde gerçekleşmiştir.

“Kazanımlar programda öngörülen etkin katılım ve sağlıklı yaşam (düzenli fiziksel etkinlik; Atatürk ve ulusal bayramlar; spor organizasyonları ve olimpiyat oyunları) ne ölçüde kazandırabilecek niteliktedir? ” maddesine ilişkin dağılım incelendiğinde, ilköğretim beden eğitimi ve sınıf öğretmenlerinin % 12.7’si “Tamamen” % 46.6’sı “Kısmen” seçeneğini işaretlerken % 34.7’si “Az”, ve % 6.0’ı ise “Hiç” seçeneklerini işaretlemişlerdir. Bu maddeye ilişkin genel ortalama $X = 2.34$ (Az) düzeyinde gerçekleşmiştir.

“Kazanımlar, birbirleriyle ne ölçüde tutarlıdır?” maddesine ilişkin dağılım incelendiğinde, ilköğretim beden eğitimi ve sınıf öğretmenlerinin % 16.7’si “Tamamen” % 60.6’sı “Kısmen” seçeneğini işaretlerken % 21.5’i “Az”, ve % 1.2’si ise “Hiç” seçeneklerini işaretlemişlerdir. Bu maddeye ilişkin genel ortalama $X = 2.07$ (Az) düzeyinde gerçekleşmiştir.

“Kazanımlar programda öngörülen temel becerileri ne ölçüde kazandırabilecek niteliktedir? ” (eleştirisel düşünme, yaratıcı düşünme, problem çözme, karar verme, Türkçeyi doğru etkili ve güzel kullanma, araştırma, iletişim, bilgi teknolojilerini kullanma, öz yönetim, bilimin temel kavramlarını tanıma, milli manevi ve evrensel değerlere duyarlı olma, kişisel ve sosyal değerlere önem verme, estetik zevk kazanma, güvenlik ve koruma sağlama) ” maddesine ilişkin dağılım incelendiğinde, ilköğretim beden eğitimi ve sınıf öğretmenlerinin % 11.6’sı “Tamamen” % 57.8’i “Kısmen” seçeneğini işaretlerken % 27.1’i “Az”, ve % 3.6’si ise “Hiç” seçeneklerini işaretlemişlerdir. Bu maddeye ilişkin genel ortalama $X = 2.23$ (Az) düzeyinde gerçekleşmiştir.

4.1.3. Üçüncü alt probleme ilişkin bulgular

Tablo 4.8. Beden eğitimi ve sınıf öğretmenlerinin beden eğitimi dersi öğretim programı’ndaki “öğretme-öğrenme sürecinin” uygulanabilirlik düzeyine ilişkin bulgular

Anket Maddeleri	Cevap seçenekleri								$\bar{X}$
	Tamamen		Kısmen		Az		Hiç		
	f	%	f	%	f	%	f	%	
3.Beden Eğitimi Dersi öğretim programındaki açıklamaları uygulamalar sırasında ne ölçüde yeterli buluyorsunuz?	33	13,1	118	47,0	95	37,8	5	2,0	2,29
7.Beden Eğitimi Dersi öğretim programının öngördüğü uygulamalarla ilgili olarak	26	10,4	122	48,6	83	33,1	20	8,0	2,39

verilen öğretmen eğitimi ne ölçüde yeterlidir?									
11.Beden Eğitimi Dersi öğretim programının öngördüğü ders işleme yaklaşımları öğrencilerin derse motivasyonunu ne ölçüde etkilemektedir?	45	17,9	147	58,6	51	20,3	8	3,2	2,09
15.Beden Eğitimi Dersi öğretim programında, kazanımların işlenişinde kullanılacak aktif öğrenme yöntem ve tekniklerine ne ölçüde yer verilmiştir?	21	8,4	149	59,4	76	30,3	5	2,0	2,26
19.Beden Eğitimi Dersi öğretim programında beden eğitimi derslerinde kullanılması gereken materyallerle ilgili yeterli bilgiye ne ölçüde yer verilmiştir?	22	8,8	129	51,4	85	33,9	15	6,0	2,37
23.Kazanımlar, sağlıklı bir vücut ile fiziksel gelişim için dengeli ve düzenli beslenme alışkanlığı kazanmaya ne ölçüde yeterlidir?	34	13,5	148	59,0	60	23,9	9	3,6	2,18
25.Kazanımlar sportif etkinliklerde meydana gelebilecek anlaşmazlıkların çözümünde ne ölçüde yeterlidir?	30	12,0	132	52,6	75	29,9	14	5,6	2,29
27.Kazanımlar bireysel farklılıkları olanlarla sportif etkinlik yapmaya ne ölçüde yeterlidir?	15	6,0	139	55,4	81	32,3	16	6,4	2,39
29.Kazanımlar olimpiğin anlamını kavrayarak olimpiyat oyunlarının düzenlenme sebeplerini açıklamaya ne ölçüde yeterlidir?	15	6,0	103	41,0	96	38,2	37	14,7	2,62
31.Kazanımlarla ilgili etkinlik uygulamalarında öngörülen haftalık 1 ders saati ne ölçüde yeterlidir?	14	5,6	105	41,8	97	38,6	35	13,9	2,61
33.Beden Eğitimi Dersi öğretim programının öngördüğü yapılandırıcı öğretim yaklaşımı sizce beden eğitimi derslerinde ne ölçüde uygulanabilir?	16	6,4	145	57,8	82	32,7	8	3,2	2,33
Genel ortalama									2,38

Tablo 4.8’de verilen “Beden Eğitimi Dersi öğretim programındaki açıklamaları uygulamalar sırasında ne ölçüde yeterli buluyorsunuz? ” maddesine ilişkin dağılım incelendiğinde, ilköğretim beden eğitimi ve sınıf öğretmenlerinin % 13.1’i “Tamamen” % 47.0’ı “Kısmen” seçeneğini işaretlerken % 37.8’i “Az”, ve % 2.0’ı ise “Hiç”

seçeneklerini işaretlemişlerdir. Bu maddeye ilişkin genel ortalama $X = 2.29$ (Az) düzeyinde gerçekleşmiştir.

“Beden Eğitimi Dersi öğretim programının öngördüğü uygulamalarla ilgili olarak verilen öğretmen eğitimi ne ölçüde yeterlidir? ” maddesine ilişkin dağılım incelendiğinde, ilköğretim beden eğitimi ve sınıf öğretmenlerinin % 10.4’ü “Tamamen” % 48.6’sı “Kısmen” seçeneğini işaretlerken % 33.1’i “Az”, ve % 8.0’ı ise “Hiç” seçeneklerini işaretlemişlerdir. Bu maddeye ilişkin genel ortalama $X = 2.39$ (Az) düzeyinde gerçekleşmiştir.

“Beden Eğitimi Dersi öğretim programının öngördüğü ders işleme yaklaşımları öğrencilerin derse motivasyonunu ne ölçüde etkilemektedir? ” maddesine ilişkin dağılım incelendiğinde, ilköğretim beden eğitimi ve sınıf öğretmenlerinin % 17.9’u “Tamamen” % 58.6’sı “Kısmen” seçeneğini işaretlerken % 20.3’ü “Az”, ve % 3.2’si ise “Hiç” seçeneklerini işaretlemişlerdir. Bu maddeye ilişkin genel ortalama $X = 2.09$ (Az) düzeyinde gerçekleşmiştir.

“Beden Eğitimi Dersi öğretim programında, kazanımların işlenişinde kullanılacak aktif öğrenme yöntem ve tekniklerine ne ölçüde yer verilmiştir? ” maddesine ilişkin dağılım incelendiğinde, ilköğretim beden eğitimi ve sınıf öğretmenlerinin % 8.4’ü “Tamamen” % 59.4’ü “Kısmen” seçeneğini işaretlerken % 30.3’ü “Az”, ve % 2.0’ı ise “Hiç” seçeneklerini işaretlemişlerdir. Bu maddeye ilişkin genel ortalama $X = 2.26$ (Az) düzeyinde gerçekleşmiştir.

“Beden Eğitimi Dersi öğretim programında beden eğitimi derslerinde kullanılması gereken materyallerle ilgili yeterli bilgiye ne ölçüde yer verilmiştir? ” maddesine ilişkin dağılım incelendiğinde, ilköğretim beden eğitimi ve sınıf öğretmenlerinin % 8.8’i “Tamamen” % 51.4’ü “Kısmen” seçeneğini işaretlerken % 33.9’u “Az”, ve % 6.0’ı ise

“Hiç” seçeneklerini işaretlemişlerdir. Bu maddeye ilişkin genel ortalama $X = 2.37$ (Az) düzeyinde gerçekleşmiştir.

“Kazanımlar, sağlıklı bir vücut ile fiziksel gelişim için dengeli ve düzenli beslenme alışkanlığı kazanmaya ne ölçüde yeterlidir? ” maddesine ilişkin dağılım incelendiğinde, ilköğretim beden eğitimi ve sınıf öğretmenlerinin % 13.5’i “Tamamen” % 59.0’ı “Kısmen” seçeneğini işaretlerken % 23.9’u “Az”, ve % 3.6’ı ise “Hiç” seçeneklerini işaretlemişlerdir. Bu maddeye ilişkin genel ortalama $X = 2.18$ (Az) düzeyinde gerçekleşmiştir.

“Kazanımlar sportif etkinliklerde meydana gelebilecek anlaşmazlıkların çözümünde ne ölçüde yeterlidir? ” maddesine ilişkin dağılım incelendiğinde, ilköğretim beden eğitimi ve sınıf öğretmenlerinin % 12.0’ı “Tamamen” % 52.6’sı “Kısmen” seçeneğini işaretlerken % 29.9’u “Az”, ve % 5.6’ı ise “Hiç” seçeneklerini işaretlemişlerdir. Bu maddeye ilişkin genel ortalama $X = 2.29$ (Az) düzeyinde gerçekleşmiştir.

“Kazanımlar bireysel farklılıkları olanlarla sportif etkinlik yapmaya ne ölçüde yeterlidir?” maddesine ilişkin dağılım incelendiğinde, ilköğretim beden eğitimi ve sınıf öğretmenlerinin % 6.0’ı “Tamamen” % 55.4’sı “Kısmen” seçeneğini işaretlerken % 32.3’ü “Az”, ve % 6.4’ü ise “Hiç” seçeneklerini işaretlemişlerdir. Bu maddeye ilişkin genel ortalama $X = 2.39$ (Az) düzeyinde gerçekleşmiştir.

“Kazanımlar olimpizmin anlamını kavrayarak olimpiyat oyunlarının düzenlenme sebeplerini açıklamaya ne ölçüde yeterlidir? ” maddesine ilişkin dağılım incelendiğinde, ilköğretim beden eğitimi ve sınıf öğretmenlerinin % 6.0’ı “Tamamen” % 41.0’ı “Kısmen” seçeneğini işaretlerken % 38.2’si “Az”, ve % 14.7’si ise “Hiç” seçeneklerini işaretlemişlerdir. Bu maddeye ilişkin genel ortalama $X = 2.62$ (kısmen) düzeyinde gerçekleşmiştir.

“Kazanımlarla ilgili etkinlik uygulamalarında öngörülen haftalık 1 ders saati ne ölçüde yeterlidir? ” maddesine ilişkin dağılım incelendiğinde, ilköğretim beden eğitimi ve sınıf öğretmenlerinin % 5.6’sı “Tamamen” % 41.8’i “Kısmen” seçeneğini işaretlerken % 38.6’si “Az”, ve % 13.9’u ise “Hiç” seçeneklerini işaretlemişlerdir. Bu maddeye ilişkin genel ortalama $X = 2.61$ (kısmen) düzeyinde gerçekleşmiştir.

“Beden Eğitimi Dersi öğretim programının öngördüğü yapılandırmacı öğretim yaklaşımı sizce beden eğitimi derslerinde ne ölçüde uygulanabilir? ” maddesine ilişkin dağılım incelendiğinde, ilköğretim beden eğitimi ve sınıf öğretmenlerinin % 6.4’ü “Tamamen” % 57.8’i “Kısmen” seçeneğini işaretlerken % 32.7’si “Az”, ve % 3.2’si ise “Hiç” seçeneklerini işaretlemişlerdir. Bu maddeye ilişkin genel ortalama $X = 2.33$ (az) düzeyinde gerçekleşmiştir.

4.1.4. Dördüncü alt probleme ilişkin bulgular

Tablo 4.9. Beden eğitimi ve sınıf öğretmenlerinin beden eğitimi dersi öğretim programı’ndaki “ölçme ve değerlendirme sürecinin” uygulanabilirlik düzeyine ilişkin bulguları

Anket Maddeleri	Cevap seçenekleri								$\bar{X}$
	Tamamen		Kısmen		Az		Hiç		
	n								
	f	%	f	%	f	%	f	%	
4.Beden Eğitimi Dersi öğretim programı ölçme ve değerlendirmede size ne ölçüde rehberlik etmektedir?	30	12,0	125	49,8	79	31,5	17	6,8	2,33
8.Beden Eğitimi Dersi öğretim programında öngörülen ölçme ve değerlendirme yöntemleri kazanımları ölçmede ne ölçüde etkilidir?	19	7,6	131	52,2	88	35,1	13	5,2	2,38
12.Beden Eğitimi Dersi öğretim programında öngörülen ölçme ve değerlendirme yöntemleri, öğrencilerin gelişim düzeylerini ne ölçüde dikkate almaktadır?	22	8,8	151	60,2	72	28,7	6	2,4	2,25
16.“Öz Değerlendirme” ölçme ve değerlendirme yöntemini ne ölçüde	24	9,6	127	50,6	70	27,9	30	12,0	2,42

Tablo 4.9’da verilen “Beden Eğitimi Dersi öğretim programı ölçme ve değerlendirmede size ne ölçüde rehberlik etmektedir? ” maddesine ilişkin dağılım incelendiğinde, ilköğretim beden eğitimi ve sınıf öğretmenlerinin % 12.0’ı “Tamamen” % 49.8’i “Kısmen” seçeneğini işaretlerken % 31.5’i “Az”, ve % 6.8’i ise “Hiç” seçeneklerini işaretlemişlerdir. Bu maddeye ilişkin genel ortalama $X = 2.33$ (Az) düzeyinde gerçekleşmiştir.

“Beden Eğitimi Dersi öğretim programında öngörülen ölçme ve değerlendirme yöntemleri kazanımları ölçmede ne ölçüde etkilidir? ” maddesine ilişkin dağılım incelendiğinde, ilköğretim beden eğitimi ve sınıf öğretmenlerinin % 7.6’sı “Tamamen” % 52.2’si “Kısmen” seçeneğini işaretlerken % 35.1’i “Az”, ve % 5.2’si ise “Hiç” seçeneklerini işaretlemişlerdir. Bu maddeye ilişkin genel ortalama $X = 2.38$ (Az) düzeyinde gerçekleşmiştir.

“Beden Eğitimi Dersi öğretim programında öngörülen ölçme ve değerlendirme yöntemleri, öğrencilerin gelişim düzeylerini ne ölçüde dikkate almaktadır? ” maddesine ilişkin dağılım incelendiğinde, ilköğretim beden eğitimi ve sınıf öğretmenlerinin % 8.8’i “Tamamen” % 60.2’si “Kısmen” seçeneğini işaretlerken % 28.7’si “Az”, ve % 2.4’ü ise “Hiç” seçeneklerini işaretlemişlerdir. Bu maddeye ilişkin genel ortalama $X = 2.25$ (Az) düzeyinde gerçekleşmiştir.

“Öz Değerlendirme” ölçme ve değerlendirme yöntemini ne ölçüde kullanıyorsunuz? ” maddesine ilişkin dağılım incelendiğinde, ilköğretim beden eğitimi ve sınıf öğretmenlerinin % 9.6’sı “Tamamen” % 50.6’sı “Kısmen” seçeneğini işaretlerken % 27.9’u “Az”, ve % 12.0’ı ise “Hiç” seçeneklerini işaretlemişlerdir. Bu maddeye ilişkin genel ortalama $X = 2.42$ (Az) düzeyinde gerçekleşmiştir.

“Akran Değerlendirme” ölçme ve değerlendirme yöntemini ne ölçüde kullanıyorsunuz?” maddesine ilişkin dağılım incelendiğinde, ilköğretim beden eğitimi ve sınıf

öğretmenlerinin % 8.0'ı “Tamamen” % 44.2'si “Kısmen” seçeneğini işaretlerken % 31.5'i “Az”, ve % 16.3'ü ise “Hiç” seçeneklerini işaretlemişlerdir. Bu maddeye ilişkin genel ortalama $X = 2.56$ (Kısmen) düzeyinde gerçekleşmiştir.

“Grup Değerlendirme” ölçme ve değerlendirme yöntemini ne ölçüde kullanıyorsunuz? ” maddesine ilişkin dağılım incelendiğinde, ilköğretim beden eğitimi ve sınıf öğretmenlerinin % 7.2'si “Tamamen” % 51.8'i “Kısmen” seçeneğini işaretlerken % 27.1'i “Az”, ve % 13.9'u ise “Hiç” seçeneklerini işaretlemişlerdir. Bu maddeye ilişkin genel ortalama $X = 2.48$ (Az) düzeyinde gerçekleşmiştir.

“Gözlem Formları” ölçme ve değerlendirme yöntemini ne ölçüde kullanıyorsunuz? ” maddesine ilişkin dağılım incelendiğinde, ilköğretim beden eğitimi ve sınıf öğretmenlerinin % 11.2'si “Tamamen” % 49.4'ü “Kısmen” seçeneğini işaretlerken % 30.3'ü “Az”, ve % 9.2'si ise “Hiç” seçeneklerini işaretlemişlerdir. Bu maddeye ilişkin genel ortalama $X = 2.37$ (Az) düzeyinde gerçekleşmiştir.

“Kontrol Listeleri” ölçme ve değerlendirme yöntemini ne ölçüde kullanıyorsunuz? ” maddesine ilişkin dağılım incelendiğinde, ilköğretim beden eğitimi ve sınıf öğretmenlerinin % 8.0'ı “Tamamen” % 49.0'ı “Kısmen” seçeneğini işaretlerken % 27.1'i “Az”, ve % 15.9'u ise “Hiç” seçeneklerini işaretlemişlerdir. Bu maddeye ilişkin genel ortalama $X = 2.51$ (Kısmen) düzeyinde gerçekleşmiştir.

“Dereceli Puanlama Anahtarları” ölçme ve değerlendirme yöntemini ne ölçüde kullanıyorsunuz? ” maddesine ilişkin dağılım incelendiğinde, ilköğretim beden eğitimi ve sınıf öğretmenlerinin % 8.8'i “Tamamen” % 47.0'ı “Kısmen” seçeneğini işaretlerken % 32.3'ü “Az”, ve % 12.0'ı ise “Hiç” seçeneklerini işaretlemişlerdir. Bu maddeye ilişkin genel ortalama $X = 2.47$ (Az) düzeyinde gerçekleşmiştir.

“Proje ve Performans Görevleri” ölçme ve değerlendirme yöntemini ne ölçüde kullanıyorsunuz? ” maddesine ilişkin dağılım incelendiğinde, ilköğretim beden eğitimi ve sınıf öğretmenlerinin % 15.5’i “Tamamen” % 50.6’sı “Kısmen” seçeneğini işaretlerken % 28.3’ü “Az”, ve % 5.6’sı ise “Hiç” seçeneklerini işaretlemişlerdir. Bu maddeye ilişkin genel ortalama $X = 2.24$ (Az) düzeyinde gerçekleşmiştir.

“Öğrenci Ürün dosyaları” ölçme ve değerlendirme yöntemini ne ölçüde kullanıyorsunuz? ” maddesine ilişkin dağılım incelendiğinde, ilköğretim beden eğitimi ve sınıf öğretmenlerinin % 12.0’ı “Tamamen” % 45.0’ı “Kısmen” seçeneğini işaretlerken % 33.9’u “Az”, ve % 9.2’si ise “Hiç” seçeneklerini işaretlemişlerdir. Bu maddeye ilişkin genel ortalama $X = 2.40$ (Az) düzeyinde gerçekleşmiştir.

“Fiziksel uygunluk Testleri” ölçme ve değerlendirme yöntemini ne ölçüde kullanıyorsunuz? ” maddesine ilişkin dağılım incelendiğinde, ilköğretim beden eğitimi ve sınıf öğretmenlerinin % 6.4’ü “Tamamen” % 49.4’ü “Kısmen” seçeneğini işaretlerken % 28.7’si “Az”, ve % 15.5’i ise “Hiç” seçeneklerini işaretlemişlerdir. Bu maddeye ilişkin genel ortalama $X = 2.53$ (Kısmen) düzeyinde gerçekleşmiştir.

“Beceri Testleri” ölçme ve değerlendirme yöntemini ne ölçüde kullanıyorsunuz? ” maddesine ilişkin dağılım incelendiğinde, ilköğretim beden eğitimi ve sınıf öğretmenlerinin % 8.4’ü “Tamamen” % 48.6’sı “Kısmen” seçeneğini işaretlerken % 29.5’si “Az”, ve % 13.5’i ise “Hiç” seçeneklerini işaretlemişlerdir. Bu maddeye ilişkin genel ortalama $X = 2.48$ (Az) düzeyinde gerçekleşmiştir.

“Çoktan Seçmeli Test” ölçme ve değerlendirme yöntemini ne ölçüde kullanıyorsunuz? ” maddesine ilişkin dağılım incelendiğinde, ilköğretim beden eğitimi ve sınıf öğretmenlerinin % 13.1’i “Tamamen” % 39.4’ü “Kısmen” seçeneğini işaretlerken % 27.1’i “Az”, ve % 20.3’ü ise “Hiç” seçeneklerini işaretlemişlerdir. Bu maddeye ilişkin genel ortalama $X = 2.55$ (Kısmen) düzeyinde gerçekleşmiştir.

“Tutum ölçeği” ölçme ve değerlendirme yöntemini ne ölçüde kullanıyorsunuz? ” maddesine ilişkin dağılım incelendiğinde, ilköğretim beden eğitimi ve sınıf öğretmenlerinin % 9.6’sı “Tamamen” % 48.2’si “Kısmen” seçeneğini işaretleirken % 25.1’i “Az”, ve % 17.1’i ise “Hiç” seçeneklerini işaretlemişlerdir. Bu maddeye ilişkin genel ortalama $X = 2.50$ (Az) düzeyinde gerçekleşmiştir.

“Kısa cevaplı sorular” ölçme ve değerlendirme yöntemini ne ölçüde kullanıyorsunuz? ” maddesine ilişkin dağılım incelendiğinde, ilköğretim beden eğitimi ve sınıf öğretmenlerinin % 10.4’ü “Tamamen” % 49.0’ı “Kısmen” seçeneğini işaretleirken % 23.5’i “Az”, ve % 17.1’i ise “Hiç” seçeneklerini işaretlemişlerdir. Bu maddeye ilişkin genel ortalama $X = 2.47$ (Az) düzeyinde gerçekleşmiştir.

4.1.5. Beşinci alt probleme ilişkin bulgular

Araştırmanın beşinci alt problemi Öğretmenlerin Beden Eğitimi Ders Programına ilişkin görüşlerinin cinsiyete göre değişip değişmediğini belirlemektir. Bunu belirlemek için t-Testi analizi yapılmıştır. Analiz sonucu aşığıdaki tabloda verilmiştir.

Tablo 4.10. Cinsiyete göre Beden Eğitimi Programına İlişkin Görüşlerin İncelenmesi

Boyutlar	Cınsiyet	N	$\bar{X}$	Standart sapma	t	P
Genel Amaçlar	Kadın	112	2,17	0,38	-1,092	,27
	Erkek	139	2,23	0,42		
Kazanımlar	Kadın	112	2,26	0,42	0,176	,86
	Erkek	139	2,25	0,39		
Öğrenme-öğretme süreci	Kadın	112	2,36	0,41	0,650	,51
	Erkek	139	2,33	0,38		
Ölçme-	Kadın	112	2,46	0,53	0,82	,41

değerlendirme	Erkek	139	2,41	0,52		
Genel	Kadın	112	2,36	0,40	0,49	,62
	Erkek	139	2,33	0,38		

Analiz sonucunda ölçeğin genelinde ve tüm alt boyutlarında cinsiyete göre anlamlı farklılık bulunmamıştır. Yani araştırmaya katılan katılımcıların görüşleri cinsiyete göre değişmemektedir.

4.1.6. Altıncı alt probleme ilişkin bulgular

Araştırmanın altıncı alt problemi Öğretmenlerin Beden Eğitimi Ders Programına ilişkin görüşlerinin kıdeme göre değişip değişmediğini belirlemektir. Bunu belirlemek için ANOVA analizi yapılmıştır.

Tablo 4.11. Kıdeme değişkeni için one-way ANOVA sonuçları

Boyutlar	Kıdem	N	$\bar{X}$	SS	SH	F	P	Anlamlı fark olan gruplar (LSD Testi)
Genel Amaçlar	1-3 yıl(1)	41	2,17	0,42	0,07	0,46	,70	
	4-7 yıl (2)	64	2,18	0,35	0,04			
	8-11 yıl (3)	59	2,18	0,39	0,05			
	12 yıl üstü (4)	87	2,24	0,43	0,05			
	Toplam	251	2,20	0,40	0,03			
Kazanımlar	1-3 yıl(1)	41	2,22	0,41	0,06	1,19	,31	
	4-7 yıl (2)	64	2,20	0,36	0,05			
	8-11 yıl (3)	59	2,24	0,33	0,04			

	12 yıl üstü (4)	87	2,31	0,46	0,05			
	Toplam	251	2,25	0,40	0,03			
Öğrenme- öğretme süreci	1-3 yıl(1)	41	2,27	0,39	0,06	1,77	,15	
	4-7 yıl (2)	64	2,31	0,36	0,04			
	8-11 yıl (3)	59	2,33	0,36	0,05			
	12 yıl üstü (4)	87	2,42	0,44	0,05			
	Toplam	251	2,35	0,40	0,02			
Ölçme- değerlendirm e	1-3 yıl(1)	41	2,31	0,48	0,08	2,06	,10	
	4-7 yıl (2)	64	2,38	0,51	0,06			
	8-11 yıl (3)	59	2,44	0,46	0,06			
	12 yıl üstü (4)	87	2,53	0,58	0,06			
	Toplam	251	2,43	0,52	0,03			
Genel	1-3 yıl(1)	41	2,26	0,39	0,06	2,03	,11	
	4-7 yıl (2)	64	2,30	0,36	0,05			
	8-11 yıl (3)	59	2,34	0,34	0,04			
	12 yıl üstü (4)	87	2,42	0,44	0,05			
	Toplam	251	2,35	0,39	0,02			

Analiz sonucunda ölçeğin genelinde ve tüm alt boyutlarında kıdeme göre anlamlı farklılık bulunmamıştır. Yani araştırmaya katılan katılımcıların görüşleri kıdeme göre değişmemektedir.

4.1.7. Yedinci alt probleme ilişkin bulgular

Araştırmanın yedinci alt problemi Öğretmenlerin Beden Eğitimi Ders Programına ilişkin görüşlerinin branşa göre değişip değişmediğini belirlemektir. Bunu belirlemek için t-

testi analizi yapılmıştır. Analiz sonucunda ölçeğin genelinde ve iki alt boyutta anlamlı farklılık bulunmuştur. Analiz sonuçları aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Tablo 4.12. Branş değişkenine göre t-testi sonuçları

Boyutlar	Branş	N	$\bar{X}$	Standart sapma	t	P
Genel Amaçlar	Sınıf Öğretmeni	216	2,21	0,40	,53	,59
	Beden Eğitimi Öğretmeni	35	2,17	0,41		
Kazanımlar	Sınıf Öğretmeni	216	2,27	0,40	1,72	,08
	Beden Eğitimi Öğretmeni	35	2,14	0,39		
Öğrenme-öğretme süreci	Sınıf Öğretmeni	216	2,37	0,41	3,43	,00**
	Beden Eğitimi Öğretmeni	35	2,19	0,26		
Ölçme-değerlendirme	Sınıf Öğretmeni	216	2,46	0,54	2,81	,00**
	Beden Eğitimi Öğretmeni	35	2,26	0,36		
Genel	Sınıf Öğretmeni	216	2,37	0,40	2,22	,03*
	Beden Eğitimi Öğretmeni	35	2,21	0,32		

*p<,05, **p<,01

Tabloya göre sınıf öğretmenleri ile beden eğitimi öğretmenleri arasında öğrenme-öğretme süreci bakımından anlamlı bir farklılık bulunmuştur. Analiz sonucuna göre sınıf öğretmenleri beden eğitimi öğretmenlerine göre programdaki öğrenme-öğretme sürecini daha olumlu bulmaktadırlar ($\bar{X}$ =2,37). Programın Ölçme-değerlendirme kısımları bakımından sınıf öğretmenleri ile beden eğitimi öğretmenleri arasında anlamlı farklılık bulunmuştur. Buna göre sınıf öğretmenleri beden eğitimi öğretmenlerine göre programdaki ölçme-değerlendirme sürecini daha olumlu bulmaktadırlar ($\bar{X}$ =2,46).

Genel olarak sınıf öğretmenleri beden eğitimi öğretmenlerine göre programı daha olumlu bulmaktadırlar. Bu durumun bir nedeni sınıf öğretmenlerinin beden eğitimi ve spor programına daha genel yaklaşımları olabileceği düşünülmektedir. Beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin ise branş öğretmeni olmalarından dolayı programa daha ayrıntılı ve kapsamlı yaklaşmaktadırlar.

4.1.8. Sekizinci alt probleme ilişkin bulgular

Araştırmanın sekizinci alt problemi Öğretmenlerin Beden Eğitimi Ders Programına ilişkin görüşlerinin kurum tipine göre değişip değişmediğini belirlemektir. Bunu belirlemek için t-Testi analizi yapılmıştır.

Tablo 4.13. Kurum tipine göre Beden Eğitimi Programına İlişkin Görüşlerin İncelenmesi

Boyutlar	Kurum tipi	N	$\bar{X}$	Standart sapma	t	P
Genel Amaçlar	Devlet	214	2,20	0,38	-1,83	,85
	Özel	37	2,21	0,51		
Kazanımlar	Devlet	214	2,26	0,39	0,86	,38
	Özel	37	2,20	0,44		
Öğrenme-öğretme süreci	Devlet	214	2,36	0,40	1,00	,31
	Özel	37	2,29	0,35		
Ölçme-değerlendirme	Devlet	214	2,45	0,53	1,40	,16
	Özel	37	2,32	0,46		
Genel	Devlet	214	2,36	0,39	1,16	,24
	Özel	37	2,28	0,40		

Analiz sonucunda ölçeğin genelinde ve tüm alt boyutlarında kurum tipine göre anlamlı farklılık bulunmamıştır. Yani araştırmaya katılan katılımcıların görüşleri devlet okulunda çalışmaya veya özel okulda çalışmaya göre değişmemektedir.

4.1.9. Dokuzuncu alt probleme ilişkin bulgular

Araştırmanın dokuzuncu alt problemi Öğretmenlerin Beden Eğitimi Ders Programına ilişkin görüşlerinin yaşa göre değişip değişmediğini belirlemektir. Bunu belirlemek için ANOVA analizi yapılmıştır.

Tablo 4.14. Yaşa göre Beden Eğitimi Programına İlişkin Görüşlerin İncelenmesi

Boyutlar	Yaş	N	$\bar{X}$	SS	SH	F	P
Genel Amaçlar	31 ve altı(1)	103	2,19	0,39	0,04	,15	,85
	32-36 yaş arası (2)	76	2,20	0,36	0,04		
	37 yıl üstü (3)	72	2,22	0,46	0,05		
	Toplam	251	2,20	0,40	0,03		
Kazanımlar	31 ve altı(1)	103	2,23	0,39	0,04	,31	,73
	32-36 yaş arası (2)	76	2,25	0,37	0,04		
	37 yıl üstü (3)	72	2,28	0,45	0,05		
	Toplam	251	2,25	0,40	0,03		
Öğrenme-öğretme süreci	31 ve altı(1)	103	2,31	0,38	0,04	,92	,39
	32-36 yaş arası (2)	76	2,36	0,37	0,04		
	37 yıl üstü (3)	72	2,39	0,44	0,05		

	Toplam	251	2,35	0,40	0,02		
Ölçme- değerlendirme	31 ve altı(1)	103	2,37	0,52	0,05	1,68	,18
	32-36 yaş arası (2)	76	2,51	0,49	0,06		
	37 yıl üstü (3)	72	2,46	0,55	0,07		
	Toplam	251	2,43	0,52	0,03		
Genel	31 ve altı(1)	103	2,30	0,39	0,04	1,09	,33
	32-36 yaş arası (2)	76	2,38	0,36	0,04		
	37 yıl üstü (3)	72	2,37	0,43	0,05		
	Toplam	251	2,35	0,39	0,02		

Analiz sonucunda ölçeğin genelinde ve tüm alt boyutlarında yaşa göre anlamlı farklılık bulunmamıştır. Yani araştırmaya katılan katılımcıların görüşleri yaşa göre değişmemektedir.

BEŞİNCİ BÖLÜM

SONUÇ, TARTIŞMA VE ÖNERİLER

Bu bölümde öncelikle araştırmanın sonuçları verilmiş ve bunlara yönelik tartışmalar yapılmıştır. Daha sonra, araştırmacılara ve beden eğitim programı geliştirmede görev alacaklara yönelik çeşitli önerilerde bulunulmuştur.

5.1. SONUÇ VE TARTIŞMA

Bu bölümde bulgular bölümünde elde edilen sonuçlar bulgulardaki sıraya göre tartışılacaktır.

Araştırmanın birinci alt problemi olan “Beden Eğitimi Programının Genel Amaçları” alt boyutunda araştırmaya katılan öğretmenler genel olarak genel amaçların ulaşılabilir olması, kazanımlar ile tutarlı olması, içerikle ilgili olması ve diğer disiplinlerle ilişkilendirilmesi hususunda genellikle olumsuz görüş bildirmişlerdir. Erdoğan ve Öçalın (2010) yılında yaptıkları çalışmada da aynı sonucu bulmuşlardır. Beden eğitimi öğretmenleri beden eğitimi ders programının genel amaçları konusunda sorunlar olduğunu düşünmektedirler. Gülüm (2008) Beden eğitimi programını incelediği araştırmada beden eğitimi öğretmenlerinin en az uygun bulunduğu kazanımın yerel ve bölgesel koşullara uygun olmamasını bulmuştur. Yüksel (2003)’ün araştırmasında, uygulamaya koyulan bu programların merkezden yapılması sonucu; uygulama sahasının koşullarına uymayan bir programın ortaya çıktığı, pilot bölge uygulaması yapılmadığı, değerlendirme sürecinde aksaklıklar yaşandığı belirtilmiştir. Şirin, Yıldız, Mülazımoğlu

ve Erdoğan (2008) tarafından yapılan araştırmada, beden eğitimi öğretmenlerinin Beden Eğitimi Öğretim Programı'nın 'geneli ve genel amaçları' ve 'kazanımlar' alt boyutlarında "kısmen", 'öğretme-öğrenme süreci' ve 'ölçme-değerlendirme' alt boyutlarında uygulanabilirlik düzeyini "az" buldukları belirlenmiştir.

Araştırmanın ikinci alt problemi programdaki kazanımların uygulanabilirlik düzeyine ilişkin görüşlerinin belirlenmesidir. Araştırmaya katılan Beden Eğitimi öğretmenleri kazanımların uygulanabilirlik düzeylerini genel olarak olumsuz bulmuşlardır. Erdoğan ve Öçalan (2010) yılında yaptıkları çalışmada öğretmenler kazanımların uygulanabilirliği konusunda kısmen düzeyinde katılmışlardır. Gülüm (2008) yaptığı benzer çalışmada öğretmenlerin kazanımlar konusunda olumlu veya olumsuz bir görüş bildirmediği ancak genel ortalama açısından programda en çok kazanımlar bölümüne puan verdiklerini belirtmektedir. Erdoğan (2009) yaptığı benzer çalışmada beden eğitimi öğretmenlerinin programın kazanımlarının kısmen uygulanabilir olduğunu belirtmektedir. Şirin ve ark. (2008) programın kazanımlar boyutunun kısmen düzeyinde gerçekleştiğini belirtmektedirler. Genel olarak bakıldığında araştırmaya katılan beden eğitimi öğretmenleri kazanımlar konusunda olumsuz görüşe sahiptirler denilebilir. Beden eğitimi öğretmenlerinin kazanımlar konusunda olumsuz düşünceye sahip olmasının nedeni programın bölgesel olarak hazırlanmaması ve farklı öğrenci tiplerine göre hazırlanmaması olabilir.

Beden Eğitimi ve Sınıf Öğretmenlerinin Beden Eğitimi Dersi Öğretim Programı'ndaki "öğretme-öğrenme sürecinin" uygulanabilirlik düzeyine ilişkin görüşlerine bakıldığında öğretmenlerin öğretme-öğrenme sürecinin uygulanabilirliğini olumsuz olarak görmektedirler. Erdoğan (2009) yaptığı çalışmada da programın kısmen uygulanabilir olduğunu bulmuştur. Gülüm (2008) yaptığı benzer çalışmada öğretmenler genel olarak programın içerik bölümü için fikrim yok noktasında görüş belirtmişlerdir. Genel olarak bakıldığında çalışmalarda öğretmenler programın içerik kısmı için olumlu düşünceler

göstermemektedir. Erdoğan ve Öcalan (2010) yaptıkları çalışmada programın içerik boyutunda öğretmenlerin kısmen uygulanabilir olduğunu düşündüklerini bulmuştur.

Beden Eğitimi ve Sınıf Öğretmenlerinin Beden Eğitimi Dersi Öğretim Programı'ndaki "ölçme ve değerlendirme sürecinin" uygulanabilirlik düzeyine ilişkin görüşlerine bakıldığında genel ortalama 2.43 olarak hesaplanmıştır. Araştırmaya katılan öğretmenler programın ölçme değerlendirme boyutunun uygulanabilirliği konusunda az boyutta katılmaktadırlar. Yani bu konuda olumsuz bir görüşe sahiptirler. Erdoğan ve Öcalan (2010) yaptıkları çalışmada da aynı sonucu bulmuşlardır. Erdoğan (2009) yaptığı çalışmada aynı sonucu bulmuştur. Beden eğitimi öğretmenlerinin yeterli hizmet içi eğitim almadıklarından, ders saatlerinin yetersiz olduğundan, sınıf mevcutlarının kalabalık olmasından, örnek ölçme ve değerlendirme form ve materyaller olmadığından uygulamada zorluk yaşadıkları ve uygulanabilirlik düzeyini düşük gördükleri söylenebilir. Yılmaz (2007)'nin yapmış olduğu beden eğitimi öğretim programının ölçme ve değerlendirmeye yönelik araştırma bulgularındaki sonuçlarda ortaya çıkan ders saatlerinin yetersizliği, hizmet içi eğitimin yetersiz olması, sınıf mevcutlarının kalabalık olması ölçme ve değerlendirmeyi uygulamakta zorlandıkları sonucu bu araştırma sonucunu destekler niteliktedir. Şirin ve ark. (2008) alt boyutlar açısından beden eğitimi öğretmenleri tarafından programın uygulanabilirlik düzeyinin yeterli seviyede görülmemesinde, programın yaklaşımının beden eğitimi öğretmenleri için çok yeni olması ve bu konuda hem üniversite eğitimi hem de yeterince hizmet içi eğitim almamış olmalarının etkisi olduğu belirtmektedirler. Yine, bu durumun, programın öğretmenler tarafından yeterince anlaşılmamış olmasından kaynaklanabileceğini ifade etmektedirler. Taşmektepligil, Yılmaz, İmamoğlu ve Kılıcıgil'e (2006) göre, öğretim kurumlarında uygulanan beden eğitimi ders formatının da ele alınıp sorgulanması gerekir. Ayrıca, beden eğitimi derslerinin beden eğitimi öğretmenleri tarafından verilmesi hedeflere ulaşma bakımından daha etkili olacaktır. Bu konuda öğretmenlerin de benzer görüşe sahip oldukları gözlenmiştir.

Beden Eğitimi ve Sınıf Öğretmenlerinin Beden Eğitimi Ders Programına ilişkin görüşleri cinsiyete göre değişip değişmediğini belirlemek için t-Testi analizi yapılmıştır. Analiz sonucunda ölçeğin genelinde ve tüm alt boyutlarında cinsiyete göre anlamlı farklılık bulunmamıştır. Yani araştırmaya katılan katılımcıların görüşleri cinsiyete göre değişmemektedir. Erdoğan (2009) yaptığı benzer çalışmada araştırmaya katılan öğretmenlerin programın geneline ve alt boyutlarına ilişkin görüşlerinde cinsiyetin anlamlı bir farklılık göstermediğini bulmuştur. Bu sonuç bu araştırmanın sonuçlarıyla paraleldir. Bu bulgular Tepeköylü ve ark. (2008)'in yapmış olduğu araştırmaya katılan beden eğitimi öğretmenlerinin cinsiyetlerine göre yapılandırmacı eğitim yaklaşımını değerlendirmelerinde anlamlı farklılık olmadığını belirttiği araştırma bulgularınca desteklenmektedir.

Beden Eğitimi ve Sınıf Öğretmenlerinin Beden Eğitimi Ders Programına ilişkin görüşleri kıdeme göre değişip değişmediğini belirlemek için ANOVA analizi yapılmıştır. Analiz sonucunda ölçeğin genelinde ve tüm alt boyutlarında kıdeme göre anlamlı farklılık bulunmamıştır. Yani araştırmaya katılan katılımcıların görüşleri kıdeme göre değişmemektedir. Erdoğan (2009) yaptığı benzer çalışmada araştırmaya katılan öğretmenlerin programın geneline ve alt boyutlarına ilişkin görüşlerinde kıdemin anlamlı bir farklılık göstermediğini bulmuştur. Öğretmenlerin beden eğitimi dersi öğretim programının dört alt boyutun genel ortalaması, genel amaçları, kazanımlar, öğrenme-öğretme süreci ve ölçme değerlendirme boyutlarına ilişkin görüşlerinin “kıdem” değişkenine göre ortalama puanları incelendiğinde; dört alt boyutun genel ortalaması, “genel amaçlar”, “kazanımlar”, “öğrenme-öğretme süreci” ile “ölçme ve değerlendirme” boyutlarında, en düşük ortalama puanın 1-3 yıl arası kıdeme sahip olanlarda, en yüksek ortalama puanının ise 12 yıl ve üstü kıdeme sahip olanlarda, olduğu görülmektedir. Bulgulardan 12 yıl ve üstü kıdeme sahip öğretmenlerin ikinci kademe beden eğitimi programının tüm boyutlarında diğer kıdem gruplarına göre daha olumlu bir görüşe sahip oldukları ve daha çok uygulanabilir olduğu düşüncesini taşıdıkları söylenebilir.

Beden Eğitimi ve Sınıf Öğretmenlerinin Beden Eğitimi Ders Programına ilişkin görüşleri branşa göre değişip değişmediğini belirlemek için t-testi analizi yapılmıştır. Analiz sonucunda ölçeğin genelinde ve iki alt boyutta anlamlı farklılık bulunmuştur. Analiz sonucuna göre sınıf öğretmenleri beden eğitimi öğretmenlerine göre programdaki öğrenme-öğretme sürecini daha olumlu bulmaktadırlar ($\bar{x}=2,37$). Programın Ölçme-değerlendirme kısımları bakımından sınıf öğretmenleri ile beden eğitimi öğretmenleri arasında anlamlı farklılık bulunmuştur. Buna göre sınıf öğretmenleri beden eğitimi öğretmenlerine göre programdaki ölçme-değerlendirme sürecini daha olumlu bulmaktadırlar ($\bar{x}=2,46$). Genel olarak sınıf öğretmenleri beden eğitimi öğretmenlerine göre programı daha olumlu bulmaktadırlar. Bunun nedeni sınıf öğretmenlerinin beden eğitimi programına bir beden eğitimi öğretmeni gözü ile bakmamaları olabilir.

Beden Eğitimi ve Sınıf Öğretmenlerinin Beden Eğitimi Ders Programına ilişkin görüşleri kurum tipine göre değişip değişmediğini belirlemek için t-Testi analizi yapılmıştır. Analiz sonucunda ölçeğin genelinde ve tüm alt boyutlarında kurum tipine göre anlamlı farklılık bulunmamıştır. Yani araştırmaya katılan katılımcıların görüşleri devlet okulunda çalışmaya veya özel okulda çalışmaya göre değişmemektedir.

Beden Eğitimi ve Sınıf Öğretmenlerinin Beden Eğitimi Ders Programına ilişkin görüşleri yaşa göre değişip değişmediğini belirlemek için ANOVA analizi yapılmıştır. Analiz sonucunda ölçeğin genelinde ve tüm alt boyutlarında yaşa göre anlamlı farklılık bulunmamıştır. Yani araştırmaya katılan katılımcıların görüşleri yaşa göre değişmemektedir.

Sonuç olarak, beden eğitimi öğretim programının uygulanabilirlik düzeyi öğretmenler açısından; programının genel amaçları, kazanımlar, öğrenme-öğretme süreci ve ölçme değerlendirme alt boyutunda “az” olarak görülmektedir. Alt boyutlarda beden eğitimi öğretmenleri tarafından programın uygulanabilirlik düzeyinin yeterli seviyede

görülmemesinde, programın yaklaşımının beden eğitimi öğretmenleri için yeni olması ve bu konuda hem üniversite eğitimi hem de yeterince hizmet içi eğitim almamış olmalarının etkisi olduğu söylenebilir. Ayrıca bu durum, programın öğretmenler tarafından yeterince anlaşılmamış olmasından kaynaklanabilir. Beden eğitimi öğretmenlerinin ilköğretim beden eğitimi dersi öğretim programındaki genel amaçları, kazanımları, öğrenme-öğretme süreci, ölçme değerlendirme boyutları ve toplam uygulanabilirlik düzeylerinin “cinsiyet, kıdem, kurum tipi ve yaş açılarından bakıldığında anlamlı bir farkın olmadığı, branş bakımından anlamlı olduğu sonucuna ulaşılmıştır. İlköğretim beden eğitimi öğretim programının bütün boyutlarda uygulanabilirliğinin az ve kısmen düzeyinden tamamen düzeyine getirilmesi gerekir. Bu amaca ulaşabilmek için geliştirilen öneriler aşağıda verilmiştir.

5.2. ÖNERİLER

Bu kısımda, bulguların genel değerlendirmesiyle ortaya çıkan sonuçlardan yola çıkarak İlköğretim Beden Eğitimi müfredatının uygulanmasına yönelik önerilere yer verilmiştir.

- Programın bütün boyutlarda öğretmenler tarafından uygulanabilirliğinin düşük olduğundan programın tekrar revize edilmesi gerekir.
- Program bütün boyutlarıyla öğretmenlere ayrıntılı bir şekilde açıklanmalı ve anlatılmalıdır.
- Programın temele aldığı felsefe öğretmenler tarafından anlaşılmamış olabilir.
- Programın yerel ve bölgesel özellikler göz önüne alınarak gözden geçirilmesi gereklidir.
- Üniversitelerde beden eğitimi öğretmenliği bölümünde ders veren öğretim görevlilerine programı hazırlayan bakanlık tarafından eğitimler verilmelidir.
- Beden eğitimi öğretmenlerine programın öngördüğü yeterlikler için hizmet içi eğitimler verilmelidir.

KAYNAKÇA

- AĞBUĞA, B. & ASLAN Ş. (2010). İlköğretim Okulları İçin Oyunlarla Beden Eğitimi. Ankara: Nobel.
- AKDOĞAN, S. (2009). Beden Eğitimi Öğretmenlerinin İlköğretim Beden Eğitimi Dersi Yeni Öğretim Programı Hakkında Görüşleri. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi, Ankara.
- AKKUTAY, Ü. (1984). Enderun Mektebi, Ankara: Gazi Üniversitesi Basımevi.
- AKSOY, C. (1999). Beden Eğitimi ve Sporun Eğitime Etkisi. Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İnönü Üniversitesi.
- AKYÜZ, Y. (1982). Türk Eğitim Tarihi (Başlangıçtan 1982'ye). Ankara: Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Yayınları.
- ARACI, H. (1999). Öğretmenler ve Öğrenciler İçin Okullarda Beden Eğitimi. Ankara: Bağırhan.
- ARACI, H. (2001). Öğretmenler ve Öğrenciler İçin Okullarda Beden Eğitimi. Ankara: Nobel.
- ARACI, H. (2006). Öğretmenler ve Öğrenciler için Okullarda Beden Eğitimi. Ankara: Nobel.
- ARSLAN, M. (2013) "Cumhuriyet Dönemi İlköğretim Programları ve Belli Başlı Özellikleri", Türkiye Sanal Eğitim Bilimleri Kütüphanesi, Afyon Kocatepe Üniversitesi, http://egitim.aku.edu.tr/m_arslan.htm, Erişim Tarihi: 01.02.2013
- BALCI, A. (2010). Sosyal Bilimlerde Araştırma: Yöntem Teknik ve İlkeler. Ankara: Pegem Akademi.
- BALCIOĞLU, B., ÖZBEK, A., SUNGUR, N. & Sivrikaya, K (2003). Beden eğitimi ve spor öğretmenliği bölümü öğrencilerinin değer sistemleri ve sorun çözmedeki yeterliliklerinin incelenmesi. Ulusal Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Olimpik Eğitim ve Spor Kültürü Sempozyumu, Bursa.
- BAŞÖZ, G. & ÖZDEMİR, E. (2002). İlköğretimde, yaratıcı drama yöntemi ile yapılan beden eğitimi dersleri ile diğer yöntemlerle yapılan beden eğitimi derslerinde öğrenci tutumlarının karşılaştırılması. 7. Uluslararası Spor Bilimleri Kongresi, Antalya, 9–11 Kasım,

- BİLEN, M. (1996). Plandan Uygulamaya Öğretim. Ankara: Aydan.
- BİLGE, N. (1989) Türkiye’de Beden Eğitimi Öğretmeninin Yetiştirilmesi, Ankara: Kültür Bakanlığı.
- BOCKOUS, D.D., FARROW, J.A. & FRIEDL, K.E. (1990) Assesment Of Maturity İn Boys And Grip Strength. J Adolesc Healty Care. 11(6): 497-500.
- BOZTEPE, H. (1994). İlköğretim Çağındaki Çocukların Bedensel ve Sosyal Gelişimlerinde Beden Eğitimi ve Sporun Önemi, Eğitim Kurumlarında Beden Eğitimi ve Spor II. Ulusal Sempozyumu, Ankara.
- BÜYÜKKARAGÖZ, S.S. & ÇİVİ, C. (1997) Genel Öğretim Metotları. İstanbul: Öz Eğitim.
- ÇAĞLAYAN, A. (2002) İlköğretimlerde Eğitimde Yönetim Yönetimde Kalite, İstanbul: Bilge.
- ÇAMLIYER, H. (1999). Eğitim Bütünlüğü İçinde Çocuk Hareket Eğitimi ve Oyun, İzmir: Can.
- ÇÖKER, H.N. (1991). Ankara İlkokullarında Beden Eğitimi Derslerinin Etkinliğinin Değerlendirilmesi. Yayımlanmamış Doktora Tezi. Hacettepe Üniversitesi, Ankara.
- ÇÖMLEK, A. (1998). Eğitimde Bugünkü Durum ve İlköğretimde Yeniden Yapılanma Önerileri, Eğitim Yönetimi, Yıl:4, Sayı:15.
- ÇÖNDÜ, A. (1999). Beden Eğitimi ve Sporda Özel Öğretim Yöntemleri. Ankara: Nobel.
- ÇÖNDÜ, A. (2004). Beden Eğitimi ve Sporda Özel Öğretim Yöntemleri. Ankara: Nobel.
- DEMİREL, Ö. (2004). Öğretimde Planlama ve Değerlendirme. Ankara: Pegem Akademi.
- DEMİREL, Ö. (2009). Eğitimde Program Geliştirme. Ankara: Pegem Akademi.
- DEMİREL, Ö. & KAYA, Z. (2001). Öğretmenlik Mesleğine Giriş. Ankara: Pegem Akademi.
- DEMİRHAN, G. (2002). Öğrenci Merkezli Hareket ve Spor Eğitimi Spor Uygulamaları. 7. Uluslararası Spor Bilimleri Kongresi. (27–29 Ekim 2002). s.75– 79.

- DEMİRHAN, G, COŞKUN, H. & ALTAY, F. (2003). Beden eğitimi derslerinin işlenmesinde ortaya çıkan eksikliklere ilişkin görüşler. III. Ulusal Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Olimpik Eğitim ve Spor Kültürü Sempozyumu, Bursa, 23–24 Mayıs,
- DEMİRHAN, G., SAÇLI, F., CENGİZ, C. ve ÇİÇEK, Ş. (2007). Türkiye'de Beden Eğitimi Öğretmeni Eğitiminde Yapılan Araştırmaların İncelenmesi. Beden Eğitimi ve Spor Öğretiminde Yeni ve Yaratıcı Yaklaşımlar Sempozyumu (13-14 Ocak, Ankara).
- ERDEN, M. (1998). Eğitimde Program Değerlendirme, 3. Baskı, Ankara: Anı.
- ERDEN, M. & AKMAN, Y. (2001). Gelişim ve Öğrenme. Ankara: Arkadaş.
- ERDOĞDU, M. (2009). İlköğretim 2. Kademe Beden Eğitimi Ders Programının Değerlendirilmesine İlişkin Beden Eğitimi Öğretmenlerinin Görüşleri. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Kırıkkale Üniversitesi.
- ERDOĞDU, M. & ÖÇALAN, M. (2010). İlköğretim 2. Kademe beden eğitimi ders programlarının değerlendirilmesine ilişkin beden eğitimi öğretmenlerinin görüşleri. Spormetre Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi, VIII (4), 151-162.
- ERKAL, M. (1982). Sosyolojik Açıdan Spor, İstanbul.
- ELKATMIŞ, M. (2002). İlköğretim 1. Kademe Resim-İş, Müzik ve Beden Eğitimi Programlarındaki Değişimler. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Hacettepe Üniversitesi.
- ERTÜRK, S. (1972). Eğitimde Program Geliştirme. Ankara: Hacettepe Üniversitesi Basımevi.
- ERTÜRK, S. (1998) Eğitimde Program Geliştirme. Ankara: Meteksan.
- GALLAHUE D.L. (1976). Motor Development and Movement. Experiences for Young Children. NewYork: Wiley.
- GÖKMEN, H., KARAGÖL, T. & AŞCI, H. (1995). Psikomotor Gelişim, Ankara, Başbakanlık Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğü Yayını.
- GÖZÜTOK, D. (2003). Türkiye’de Program Geliştirme Çalışmaları. Milli Eğitim Dergisi. 160:44-64.

- GÖZÜTOK, F.D., AKGÜN, Ö.E. & KARACAOĞLU, Ö.C. (2005). İlköğretim Programlarının Öğretmen Yeterlilikleri Açısından Değerlendirilmesi. Yeni İlköğretim Programlarını Değerlendirme Sempozyumu (14-16 Kasım 2005). Eğitimde Yansımalar: VIII. Erciyes Üniversitesi. Kayseri.
- GÜLÜM, V. (2008). Adana ilindeki beden eğitimi öğretmenlerinin ilköğretim okullarında uygulanmakta olan beden eğitimi programına yönelik görüşlerinin değerlendirilmesi. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Çukurova Üniversitesi.
- HARMANDAR, İ.H. (2004) Beden Eğitimi ve Sporda Özel Öğretim Yöntemleri. Ankara: Nobel.
- HARRISON, J. & BLAKEMORE, C. (1984) Instructional Strategies for Secondary School Physical Education. Wmc Brown Pub, New Jersey. s. 42.
- İŞLER, H. (2001) Beden Eğitimi ve Spor Bilgileri Rehber Kitabı. Niğde: Lazer.
- KALE, R. & ERŞEN, E. (2010). Beden Eğitimi ve Spor Kültürü, Ankara: Nobel.
- KANGALGİL, M. (1999). İlköğretim Okullarında Görev Yapan Sınıf Öğretmenlerinin Beden Eğitimi Derisine İlişkin Görüşleri (Sivas Örneği). Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Cumhuriyet Üniversitesi.
- KAVAK, Y. (2005). Eğitimde Yansımalar VIII: Yeni İlköğretim Programlarını Değerlendirme Sempozyumunun Ardından, Çağdaş Eğitim, 325, 10-11.
- KOÇ, S. (1993). Değişik kesimlerin okul beden eğitimi konusundaki görüş ve değerlendirmelerine ilişkin bir araştırma. Eğitim Kurumlarında Beden Eğitimi ve Spor II. Ulusal Sempozyumu, Manisa, 17-19 Aralık.
- KÖKSAL, N. (1995). Temel Eğitim 1. Devre Eğitim Programlarında Beden Eğitimi Dersleri. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Dokuz Eylül Üniversitesi.
- KÜÇÜKAHMET, L. (1997). Eğitim Programları ve Öğretim. Ankara: Gazi.
- MEB (1973), Türk Milli Eğitim Temel Kanunu, <http://mevzuat.meb.gov.tr/html/88.html>, Erişim Tarihi: 02.02.2013
- MEB (2000). İlköğretim Kurumları-Ortaöğretim Kurumları Beden Eğitimi Öğretmenlerinin Ders İçi ve Ders Dışı Çalışmaları Rehberi, Ankara: Milli Eğitim Basımevi.

- MEB (2006). İlköğretim Beden Eğitimi Dersi Öğretim Programı 1–5. Sınıflar). Ankara: Devlet Kitapları Müdürlüğü.
- MEB (2007). Beden Eğitimi Dersi 1–8. Sınıflar Öğretim Programı ve Kılavuzu, Ankara: Devlet Kitapları Müdürlüğü.
- MİRZEOĞLU, N. (2003). Spor Bilimlerine Giriş (Ed.). Ankara: Bağırhan.
- ORAL, B. (Ed.)(2011). Öğrenme Öğretme Kuram ve Yaklaşımları. Ankara: Pegem Akademi.
- ÖZDEMİR, A. (2000). Orta Öğretimde Beden Eğitimi ve Spor Derslerinin Uygulanabilirliği, Çorum İli ve İlçelerindeki Farklılıkların Değerlendirilmesi, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Ondokuz Mayıs Üniversitesi.
- ÖZDEN, Y. (2000). Eğitimde Yeni Değerler. Ankara: Pegem Akademi.
- ÖZMEN, Ö. (1999). Çağdaş Sporda Eğitim Üçgeni, Ankara: Bağırhan.
- PEHLİVAN, Z. (1989). Ankara Merkez Ortaöğretim Kurumlarında Görev Yapan Beden Eğitimi Öğretmenlerinin Ders Dışı Spor Faaliyetleri Üzerine Bir Araştırma. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi.
- SENEMOĞLU, N. (2011). Gelişim, Öğrenme ve Öğretim: Kuramdan Uygulamaya. Ankara: Pegem Akademi.
- ŞİRİN, E.F. & BOZKURT, İ. (2005). İlköğretim Okullarında Görev Yapan Sınıf Öğretmenlerinin Beden Eğitimi Dersi İle İlgili Tutum ve Uygulamaları. 4. Ulusal Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Sempozyumu (10-11 Haziran 2005), Uludağ Üniversitesi, Bursa.
- ŞİRİN, E.F., YILDIZ, Ö., MÜLAZIMOĞLU, O. & ERDOĞDU, M. (2008) 2006–2007 Öğretim Yılında Uygulamaya Başlanan Yeni İlköğretim Beden Eğitimi Ders Programına Yönelik Öğretmen Görüşleri. Niğde Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi, 2 (2).
- TAMER, K. (1987). Beden Eğitimi ve Oyun Öğretimi. Eskişehir: Anadolu Üniversitesi Açık Öğretim Fakültesi Yayınları, No: 101.
- TAŞMEKTEPLİGİL, Y., YILMAZ, Ç., İMAMOĞLU, O. & KILCIGİL, E. (2006). İlköğretim Okullarında Beden Eğitimi Ders Hedeflerinin Gerçekleşme Düzeyi. SPORMETRE Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi, IV (4) 139-147.

- TEKİN, M. (2006). Bazı İlköğretim Okullarında Beden Eğitimi Dersinin Uygulanma Düzeyi. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Selçuk Üniversitesi.
- TEMEL, C. & SUNAY, H. (2002). Türkiye'de Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Programlarına İlişkin Öğretim Elemanı Görüşleri. Milli Eğitim Dergisi. 153-154.
- UNAT, F.R. (1964). Türkiye Eğitim Sisteminin Gelişmesinde Tarihi Bir Bakış. Ankara: Milli Eğitim Basımevi.
- VANNIER, M., FOSTER, M. & GALLAHUE, D.L. (1973). Teaching physical education in Elementary Schools, Philadelphia: W.B.Saunders.
- VARIŞ, F. (1978). Eğitim Bilimine Giriş. Ankara: A. Ü. Eğitim Fakültesi.
- VARIŞ, F. (1997). Eğitimde Program Geliştirme: Teoriler, Teknikler. Ankara: Alkım.
- WATTS P.B., JOUBERT L.M., LISH A.K., MATS J.D. & WILKINS, B. Anthropometry Of Young Competitive Sport Rock Climbers. Br J Sport Med. 37 (5):420-4.
- YAŞAR, Ş., GÜLTEKİN, M., TÜRKKAN, B. YILDIZ, N. & GİRMEN, P. (2005). Yeni İlköğretim Programlarının Uygulanmasına İlişkin Sınıf Öğretmenlerinin Hazırbulunuşluk Düzeylerinin ve Eğitim Gereksinimlerinin Belirlenmesi (Eskişehir İli Örneği). Yeni İlköğretim Programlarını Değerlendirme Sempozyumu (14-16 Kasım 2005). Eğitimde Yansımalar: VIII. Erciyes Üniversitesi. Kayseri.
- YAVUZ, A., Eğitim Dünyamıza Çağdaş Eğitimin Işıklı Bir Yansıması Daha Düştü: Yeni İlköğretim Programlarını Değerlendirme Sempozyumu, Çağdaş Eğitim, 325, 12-18, 2005.
- YAYLACI, F. (1998a). İlköğretim Okulları Beden Eğitimi Dersi Programı ve Uygulamalarının Değerlendirilmesi. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İnönü Üniversitesi.
- YAYLACI, F. (1998b). İlköğretim Okulları Beden Eğitimi Dersi Öğretim Programının Değerlendirilmesi. Afyon Kocatepe Üniversitesi. Sosyal Bilimler Dergisi. 1:95–106.
- YENAL, T., ÇAMLIYER, H. & SARACALOĞLU, A. (1999). İlköğretim İkinci Devre Çocuklarında Beden Eğitimi Ve Spor Etkinliklerinin Motor Beceri ve Yetenekler Üzerine Etkisi, Gazi Beden Eğitimi Ve Spor Bilimleri Dergisi, 4(3), 15-16.

- YORULMAZ, E. (2001). Öğrenmeyi Öğrenme Stratejilerinin İlköğretim Sosyal Bilgiler Öğrenci Ders Başarısı Üzerine Etkisi. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi.
- YURDAKUL, B. (2005). Yapılandırmacılık, Eğitimde Yeni Yönelimler (Ed. Ö. Demirel). Ankara: Pegem Akademi.
- YÜKSEL, S. (1996). Ortaöğretim Kurumlarında Görev Alan Öğretmenlerin Program Geliştirmeye Yönelik Tutumları (Ankara İlinde Bir Araştırma). Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Ankara Üniversitesi, Ankara.
- YÜKSEL, S. (2000). Milli Eğitim Bakanlığındaki Program Geliştirme Çalışmalarının Değerlendirilmesi. Yayımlanmamış Doktora Tezi. Gazi Üniversitesi, Ankara.
- YÜKSEL, S. (2003). Türkiye’de Program Geliştirme Çalışmaları ve Sorunları. Milli Eğitim Dergisi. S:159.

ÖZGEÇMİŞ

Mutlu Kılıç 1978 yılında Elazığ'da doğdu. Fırat Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Bölümü'nden 2002 yılında mezun oldu. Özel okullarda 3 yıl Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği yaptıktan sonra 2 yıl Gaziantep Büyükşehir Belediyesi'nde proje uzmanı olarak çalıştı. 2009 yılından bu yana Zirve Üniversitesi'nde spor yöneticisi olarak görev yapmaktadır. Evli ve iki çocuk babasıdır.

VITAE

Mutlu Kılıç was born in Elazığ in 1978. He graduated from Department of Physical Education and Sport Teaching at Fırat University in 2002. After working as Physical Education and Sport Teacher in private schools for three years, he worked as project specialist for Gaziantep Metropolitan Municipality for two years. He has been working as Sports Manager at Zirve University since 2009. He is married and has two children.

EKLER

Ek 1: Öğretmen Anket Formu

Değerli Öğretmenlerim,

Bu çalışma İlköğretim Beden Eğitimi Programının sınıf ve beden eğitimi öğretmenlerinin görüşlerine göre değerlendirilmesini amaçlamaktadır. Anketleri içtenlikle doldurmanızı ümit eder, saygılar sunarım.

Mutlu KILIÇ
Zirve Üniversitesi
Sınıf Öğretmenliği Yüksek Lisans Öğrencisi

Cinsiyeti : Kadın Erkek

Kıdemi : 1-3 yıl 4-7 8-11 yıl 12 yıl üstü

Branş: Sınıf Beden eğitimi

Kurum : Devlet Özel

Yaşı: .....

Öğretmen Anket Formu

		Tamamen	Kısmen	Az	Hiç
1	Genel amaçlar, ne ölçüde ulaşılabilir özelliktedir?	1	2	3	4
2	Kazanımlar beden eğitimi dersinin var oluş amaçlarına ne kadar uygundur?	1	2	3	4
3	Beden Eğitimi Dersi öğretim programındaki açıklamaları uygulamalar sırasında ne ölçüde yeterli buluyorsunuz?	1	2	3	4
4	Beden Eğitimi Dersi öğretim programı ölçme ve değerlendirmede size ne ölçüde rehberlik etmektedir?	1	2	3	4
5	Genel amaçlar, programda öğrencilere kazandırılması öngörülen kazanımlarla ne ölçüde tutarlıdır?	1	2	3	4
6	Kazanımlar okul çevresi ya da yerel imkânların beden eğitiminde kullanılmasını ne ölçüde desteklemektedir?	1	2	3	4
7	Beden Eğitimi Dersi öğretim programının öngördüğü uygulamalarla ilgili olarak verilen öğretmen eğitimi ne ölçüde yeterlidir?	1	2	3	4
8	Beden Eğitimi Dersi öğretim programında öngörülen ölçme ve değerlendirme yöntemleri kazanımları ölçmede ne ölçüde etkilidir?	1	2	3	4
9	Beden Eğitimi Dersi öğretim programı ders içi ve diğer derslerle ilişkilendirmelere ne ölçüde olanak sağlıyor?	1	2	3	4
10	Kazanımlar programda öngörülen hareket bilgi ve becerileri (spor bilgi becerileri) ne ölçüde kazandırabilecek niteliktedir?	1	2	3	4
11	Beden Eğitimi Dersi öğretim programının öngördüğü ders işleme yaklaşımları öğrencilerin derse motivasyonunu ne ölçüde etkilemektedir?	1	2	3	4
12	Beden Eğitimi Dersi öğretim programında öngörülen ölçme ve değerlendirme yöntemleri, öğrencilerin gelişim düzeylerini ne ölçüde dikkate almaktadır?	1	2	3	4
13	Öğrenme alanlarının (hareket bilgi ve becerileri; etkin katılım ve sağlıklı yaşam) işleniş sırası ne ölçüde uygundur?	1	2	3	4
14	Kazanımlar programda öngörülen etkin katılım ve sağlıklı yaşam (düzenli fiziksel etkinlik; Atatürk ve ulusal bayramlar; spor organizasyonları ve olimpiyat oyunları) ne ölçüde kazandırabilecek niteliktedir?	1	2	3	4
15	Beden Eğitimi Dersi öğretim programında, kazanımların işlenişinde kullanılacak aktif öğrenme yöntem ve tekniklerine ne ölçüde yer verilmiştir?	1	2	3	4

Lütfen diğer sayfaya geçiniz.....

		Tamamen	Kısmen	Az	Hiç
16	“Öz Değerlendirme” ölçme ve değerlendirme yöntemini ne ölçüde kullanıyorsunuz?	1	2	3	4
17	Öğrenme alanlarına ait kazanımların dağılımı ne ölçüde uygundur?	1	2	3	4
18	Kazanımlar, birbirleriyle ne ölçüde tutarlıdır?	1	2	3	4
19	Beden Eğitimi Dersi öğretim programında beden eğitimi derslerinde kullanılması gereken materyallerle ilgili yeterli bilgiye ne ölçüde yer verilmiştir?	1	2	3	4
20	“Akran Değerlendirme” ölçme ve değerlendirme yöntemini ne ölçüde kullanıyorsunuz?	1	2	3	4
21	Beden Eğitimi Dersi öğretim programındaki öğrenme alanları beden eğitimi dersinin genel amaçlarıyla ne ölçüde örtüşmektedir?	1	2	3	4
22	Kazanımlar programda öngörülen temel becerileri ne ölçüde kazandırabilecek niteliktedir? (eleştirel düşünme, yaratıcı düşünme, problem çözüme, karar verme, Türkçeyi doğru etkili ve güzel kullanma, araştırma, iletişim, bilgi teknolojilerini kullanma, öz yönetim, bilimin temel kavramlarını tanıma, milli manevi ve evrensel değerlere duyarlı olma, kişisel ve sosyal değerlere önem verme, estetik zevk kazanma, güvenlik ve koruma sağlama)	1	2	3	4
23	Kazanımlar, sağlıklı bir vücut ile fiziksel gelişim için dengeli ve düzenli beslenme alışkanlığı kazanmaya ne ölçüde yeterlidir?	1	2	3	4
24	“Grup Değerlendirme” ölçme ve değerlendirme yöntemini ne ölçüde kullanıyorsunuz?	1	2	3	4
25	Kazanımlar sportif etkinliklerde meydana gelebilecek anlaşmazlıkların çözümünde ne ölçüde yeterlidir?	1	2	3	4
26	“Gözlem Formları” ölçme ve değerlendirme yöntemini ne ölçüde kullanıyorsunuz?	1	2	3	4
27	Kazanımlar bireysel farklılıkları olanlarla sportif etkinlik yapmaya ne ölçüde yeterlidir?	1	2	3	4
28	“Kontrol Listeleri” ölçme ve değerlendirme yöntemini ne ölçüde kullanıyorsunuz?	1	2	3	4
29	Kazanımlar olimpiyadın anlamını kavrayarak olimpiyat oyunlarının düzenleme sebeplerini açıklamaya ne ölçüde yeterlidir?	1	2	3	4
30	“Dereceli Puanlama Anahtarları” ölçme ve değerlendirme yöntemini ne ölçüde kullanıyorsunuz?	1	2	3	4
31	Kazanımlarla ilgili etkinlik uygulamalarında öngörülen haftalık 1 ders saati ne ölçüde yeterlidir?	1	2	3	4
32	“Proje ve Performans Görevleri” ölçme ve değerlendirme yöntemini ne ölçüde kullanıyorsunuz?	1	2	3	4
33	Beden Eğitimi Dersi öğretim programının öngördüğü yapılandırmacı öğretim yaklaşımı sizce beden eğitimi derslerinde ne ölçüde uygulanabilir?	1	2	3	4
34	“Öğrenci Ürün dosyaları” ölçme ve değerlendirme yöntemini ne ölçüde kullanıyorsunuz?	1	2	3	4
35	“Fiziksel uygunluk Testleri” ölçme ve değerlendirme yöntemini ne ölçüde kullanıyorsunuz?	1	2	3	4
36	“Beceri Testleri” ölçme ve değerlendirme yöntemini ne ölçüde kullanıyorsunuz?	1	2	3	4
37	“Çoktan Seçmeli Test” ölçme ve değerlendirme yöntemini ne ölçüde kullanıyorsunuz?	1	2	3	4
38	“Tutum ölçeği” ölçme ve değerlendirme yöntemini ne ölçüde kullanıyorsunuz?	1	2	3	4
39	“Kısa cevaplı sorular” ölçme ve değerlendirme yöntemini ne ölçüde kullanıyorsunuz?	1	2	3	4

Ek 2: Gaziantep Valiliğinin İzin Yazısı

T.C.
GAZİANTEP VALİLİĞİ
Milli Eğitim Müdürlüğü

Sayı : 34659092-605.01/
Konu : Araştırma İzin Talebi

4365 *13.02.2013

ZİRVE ÜNİVERSİTESİNE
(Sosyal Bilimleri Enstitüsü)

İlgi : 31/01/2013 tarih ve B.30.2. ZRV. 0.00.00-127 sayılı yazınız.

Üniversitenizin Sosyal Bilimler Enstitüsü Sınıf Öğretmenliği, yüksek lisans programı öğrencisi Mutlu KILIÇ'ın "İlköğretim I.Kademe Beden Eğitimi Programının Beden Eğitimi ve Sınıf Öğretmenleri Tarafından Değerlendirmesi" konulu tez çalışmasına veri oluşturmak amacıyla, İlimiz Şahinbey ve Şehitkâmil ilçelerindeki ilkokullarda görev yapan sınıf öğretmenleri ile ortaokullarda görev yapan beden eğitimi öğretmenlerine anket uygulamak isteğinin uygun görüldüğüne ilişkin 12/02/2013 tarih ve 605.01/4186 sayılı Valilik Oluru ekte gönderilmiştir.

Bilgilerinizi ve gereğini rica ederim.

Ekrem SERİN
Vali a.
İl Millî Eğitim Müdürü V.

EKLER _____ ;
1- Valilik Oluru (1 Adet)
2- Değerlendirme Formu (1 Adet)

Adres
Ayrıntılı bilgi için internet
Telefon
E-mail
İnternet

: Yeni Valilik Binası 3. Kat Büyükşehir/GAZİANTEP
: Şube Müdürü M.Şakir ULUDAĞ-Strateji Geliştirme Şefi M.KÖK
: (0342) 231 10 58 – 4330 Faks: (0342) 232 24 10
: gaziantepmca@meb.gov.tr
: http://gaziantep.meb.gov.tr – www.gaziantep-meb.gov.tr

T.C.
GAZİANTEP VALİLİĞİ
İl Millî Eğitim Müdürlüğü

Sayı : 34659092-605.01/
Konu : Araştırma İzin Talebi

4186 *12.02.2013

VALİLİK MAKAMINA

İlgi: Zirve Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsünün 31/01/2013 tarih ve B.30.2. ZRV.
0.00.00-127 sayılı yazısı.

Zirve Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Sınıf Öğretmenliği, yüksek lisans programı öğrencisi Mutlu KILIÇ'ın "İlköğretim 1.Kademe Beden Eğitimi Programının Beden Eğitimi ve Sınıf Öğretmenleri Tarafından Değerlendirmesi" konulu tez çalışmasına veri oluşturmak amacıyla, İlimiz Şahinbey ve Şehitkâmil ilçelerindeki ilkokullarda görev yapan sınıf öğretmenleri ile ortaokullarda görev yapan beden eğitimi öğretmenlerine anket uygulamak isteği ilgi yazıda belirtilmektedir.

Bu nedenle; Bakanlığımız Yenilik ve Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğünün 07.03.2012 tarih ve 3616 (2012/13) sayılı genelgesi kapsamında değerlendirilmiş olup, Araştırmacı araştırmasının bitiminden itibaren 15 gün içerisinde araştırma sonuçlarını 2 kopya halinde CD içerisinde Müdürlüğümüze bildirmek üzere, İlimiz Şahinbey ve Şehitkâmil ilçelerindeki ilkokullarda görev yapan sınıf öğretmenleri ile ortaokullarda görev yapan beden eğitimi öğretmenlerine anket uygulanması Müdürlüğümüz Ar-Ge Bürosu bünyesinde oluşturulan komisyonun uygunluk raporu doğrultusunda uygun mütalaa edilmektedir.

Makanunuzca da uygun görüldüğü takdirde, olurlarınıza arz ederim.

Ekrem SERİN
Millî Eğitim Müdürü V.

OLUR
12.../02/2013

Cemalettin ÖZDEMİR
Vali a.
Vali Yardımcısı

Adres
Ayrıntılı bilgi için internet
Telefon
Email
İnternet

: Yeni Valilik Binası 3. Kat BinyüksehinGAZİANTEP
: Şube Müdürü M.Şakir ULUDAĞ-Strateji Geliştirme 1 Şefi M.KÖK
: (0342) 231 10 58 - 4330 Faks: (0342) 232 24 10
: gaziantep@meb.gov.tr
: http://gaziantep.meb.gov.tr - www.gaziantep-meb.gov.tr

T.C.
GAZİANTEP VALİLİĞİ
İl Millî Eğitim Müdürlüğü

ARAŞTIRMA DEĞERLENDİRME FORMU

ARAŞTIRMA SAHİBİNİN	
Adı Soyadı	Mutlu KILIÇ
Kurumu / Üniversitesi	Zirve Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü
Araştırma yapılacak iller	Gaziantep
Araştırma yapılacak eğitim kurumu ve kademesi	Gaziantep Şahinbey ve Şehitkamil İlçelerindeki ilkokullarda görev yapan beden eğitimi ve sınıf öğretmenleri
Araştırmanın konusu	İlköğretim 1.Kademe beden eğitimi programının beden eğitimi ve sınıf öğretmenleri tarafından değerlendirilmesi
Üniversite / Kurum onayı	Var
Araştırma/proje/ödev/tez önerisi	Var
Veri toplama araçları	Anket 2 sayfa
Görüş istenilecek Birim/Birimler	----
KOMİSYON GÖRÜŞÜ	
<p>Bu araştırma, 2012/13 sayılı "Millî Eğitim Bakanlığına Bağlı Okul ve Kurumlarda Yapılacak Araştırma ve Araştırma Desteğine Yönelik İzin ve Uygulama Genelgesi" kapsamında değerlendirilmiştir. Çalışmanın bu genelgede belirtilen şartları taşıdığı tespit edilmiş ve <u>çalışmanın, Gaziantep Şahinbey ve Şehitkamil İlçelerindeki ilkokullarda görev yapan beden eğitimi ve sınıf öğretmenlerine yapılması uygun görülmüştür.</u></p> <p>Araştırmacı, yapılan araştırmanın tamamlanmasından itibaren en geç iki hafta içinde, Müdürlüğümüze araştırmanın iki örneğini CD'ye kayıtlı olarak vermeyi taahhüt eder.</p>	
Komisyon kararı	Oybirliği ile alınmıştır.

06/02/2013
Komisyon Başkanı
M.Şakir ULUDAĞ
Şube Müdürü

KOMİSYON

Üye
Ercan KARATEKE
Öğretmen

Üye
İbrahim GÜNEŞ
Öğretmen

Ek 3: Anketin Uygulandığı Okullar

24 KASIM İLKOKULU

25 ARALIK İLKOKULU

ALPARSLAN İLKOKULU

ASİYE ZİYLAN İLKOKULU

AYŞE – MUSTAFA SEVCAN İLKOKULU

BARBAROS HAYRETTİN PAŞA İLKOKULU

CELAL DOĞAN İLKOKULU

CUMHURİYET İLKOKULU

DAYI AHMET AĞA İLKOKULU

DR. CEMİL KARSLIGİL İLKOKULU

DR. SADIK AHMET İLKOKULU

ERTUĞRUL GAZİ İLKOKULU

FATİH SULTAN MEHMET İLKOKULU

GAZİ MUSTAFA KEMAL İLKOKULU

HATİCE KARSLIGİL İLKOKULU

HAYDAR ALİYEV İLKOKULU

KARATAŞ İMKB İLKOKULU

KAŞGARLI MAHMUT İLKOKULU

KAZIM KARABEKİR İLKOKULU

MAHMUT FEHİME ERSOY İLKOKULU

NACİYE MEHMET GENÇTEN İLKOKULU

ÖZEL ERDEM İLKOKULU

ÖZEL GAZİANTEP BAHÇEŞEHİR İLKOKULU

ÖZEL GAZİANTEP ÇAĞDAŞ BİLGİ İLKOKULU

SENA BÜYÜKKONUK İLKOKULU

TAHSİN YENTUR İLKOKULU

TED GAZİANTEP KOLEJİ ÖZEL İLKOKULU